

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Архітектурний факультет
Образотворчого мистецтва і архітектурної графіки
(назва кафедри)

АТЕСТАЦІЙНА РОБОТА
ПЕРШОГО БАКАЛАВРСЬКОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

на тему: «Синтез графіки і кінетичної скульптури у художньо-декоративному
оздобленні інтер'єру інклюзивного житла»

Пасєки Анни Володимирівни

(прізвище, ім'я та по батькові здобувача повністю)

Київ 2024 р.

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

Архітектурний факультет

Образотворчого мистецтва і архітектурної графіки

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувачки, к.н.н., доц.

_____ Олена САФРОНОВА

«_____» _____ 2024 року

**АТЕСТАЦІЙНА РОБОТА
ПЕРШОГО БАКАЛАВРСЬКОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

«Синтез графіки і кінетичної скульптури у художньо-декоративному

оздобленні інтер'єру інклюзивного житла»

(назва)

Виконала здобувачка групи ОМ-20-1

Пасєка Анна Володимирівна

(прізвище, ім'я та по батькові повністю)

Спеціальність: 023 – Образотворче мистецтво,

декоративне мистецтво, реставрація

ОПП: Образотворче мистецтво,

декоративне мистецтво, реставрація

Керівник: Олена САФРОНОВА

(ім'я та прізвище)

К.Т.Н., ДОЦЕНТ

науковий ступінь, вчене звання

Керівник: Михайло ЧЕБУРАХІН

(ім'я та прізвище)

ДОЦЕНТ

науковий ступінь, вчене звання

Рецензент: _____

(прізвище, ініціали,)

_____ науковий ступінь, вчене звання

Київ 2024 р.

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І
АРХІТЕКТУРИ**

Факультет Архітектурний

Кафедра Образотворчого мистецтва і архітектурної графіки

Рівень вищої освіти перший бакалаврський рівень

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

(шифр і назва)

Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»

(шифр і назва)

ОПП «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ:

**В.о. завідувачки кафедри
образотворчого мистецтва і
архітектурної графіки**

к.т.н., доц. Олена САФРОНОВА

“ _____ ” _____ 2024 року

**ЗАВДАННЯ
НА АТЕСТАЦІЙНУ РОБОТУ ПЕРШОГО БАКАЛАВРСЬКОГО РІВНЯ
ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Пасека Анна Володимирівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи «Синтез графіки і кінетичної скульптури у художньо-декоративному оздобленні інтер'єру інклюзивного житла»

2. Керівники роботи: к.т.н., доцент Сафронова О.О. доц. Чебурахін М. В.

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від «11» червня 2024 року, №1018/2

2. Термін виконання здобувачем роботи 15.02.2024 – 26.06.2024 р.

3. Вихідні дані до роботи: формулювання теми, етюди, графічні матеріали щодо інтер'єру приміщення

4. Зміст атестаційної роботи першого бакалаврського рівня вищої освіти (перелік питань, які потрібно розробити): Методи і засоби синтезу графіки і кінетичної скульптури у художньо-декоративному оздобленні інтер'єру інклюзивного житла, аналіз теоретичної бази

АНОТАЦІЯ

Пасека А.В. «Синтез графіки і кінетичної скульптури у художньо-декоративному оздобленні інтер'єру інклюзивного житла».

Художня робота: «Очікування» - картина в стилі кольорової графіки з використанням акрилових та золотої фарб.

Скульптура: «Гра» - кінетична скульптура з дерева.

Дипломна бакалаврська робота за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація – Київський національний університет будівництва і архітектури, Київ 2024 рік.

Актуальність теми: сучасні картини, скульптури є доречними не тільки у виставковому просторі, інтер'єрах громадських будівель, вони здатні створити приємну та затишну атмосферу у житловому приміщенні. Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру завжди залишається актуальним, оскільки воно дозволяє створити унікальний та оригінальний образ приміщення за рахунок вдалого поєднання всіх складових елементів, в тому числі синтезу мистецтв. У дипломній роботі надані результати дослідження історичного досвіду кольорової графіки, стильові особливості сучасного мистецтва. Визначено сучасні тенденції художньо-декоративного оздоблення інтер'єру інклюзивного житла та запропоновано проектне рішення інтер'єру в стилі вишуканий лофт для сім'ї в якій є людина з обмеженими можливостями. Також, розроблено концепцію художньої роботи в стилі кубізм та скульптуру, що відображають смаки та вподобання мешканців. Проведений дослід підкреслює важливість комплексного підходу, який поєднує естетичні та функціональні аспекти, для створення гармонійного, комфортного та адаптованого простору для всіх мешканців.

Ключові слова: синтез графіки і скульптури, кольорова графіка, художня робота, кінетична скульптура, кубізм, модерн, дизайн, вишуканий лофт.

ABSTRACT

Paseka A.V. "Synthesis of graphics and kinetic sculpture in the artistic and decorative decoration of the interior of inclusive housing".

Artistic work: "Waiting" is a painting in the style of color graphics using acrylic and gold paints.

Sculpture: "Game" is a kinetic sculpture made of wood.

Bachelor's thesis in the specialty 023 Fine Arts, Decorative Arts, Restoration - Kyiv National University of Construction and Architecture, Kyiv, 2024.

Relevance of the topic: modern paintings and sculptures are appropriate not only in the exhibition space, interiors of public buildings, they can create a pleasant and cozy atmosphere in a living room. Artistic and decorative interior decoration always remains relevant, as it allows you to create a unique and original image of the room through a successful combination of all the constituent elements, including the synthesis of arts. The thesis presents the results of a study of the historical experience of color graphics, stylistic features of contemporary art. Modern trends in the artistic and decorative decoration of the interior of inclusive housing are identified and a design solution for an interior in the style of a sophisticated loft for a family with a person with disabilities is proposed. Also, the concept of cubist artwork and sculpture was developed to reflect the tastes and preferences of the residents. The study emphasizes the importance of an integrated approach that combines aesthetic and functional aspects to create a harmonious, comfortable, and adaptable space for all residents.

Keywords: synthesis of graphics and sculpture, color graphics, artwork, kinetic sculpture, cubism, modernism, design, sophisticated loft.

ЗМІСТ

ВСТУП	1
РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади образотворчого мистецтва. Кольорова графіка	4
1.1 Історичний досвід створення кольорової графіки	5
1.2 Еволюція кольорової графіки в українському мистецтві	13
1.3 Тенденції розвитку сучасного мистецтва кольорової графіки у стилістиці кубізму.....	15
Висновок	18
РОЗДІЛ 2. Історія та сучасна практика художньо-декоративного оздоблення інтер'єру інклюзивного житла	19
2.1 Новітні течії в художньо-декоративного оздоблення інтер'єру.....	20
2.2 Теоретичні та нормативні засади художньо-декоративного оздоблення інтер'єру по даній темі.....	24
2.3 Психоемоційний вплив художньої роботи на формування інтер'єру	26
2.4 Засоби і прийоми художньо-декоративного оздоблення інтер'єру інклюзивного житла.....	27
2.4.1 Вихідні дані, концепція художньо-декоративного оздоблення інтер'єру інклюзивного житла.....	29
2.4.2 Функціонально-планувальне та об'ємно-просторове рішення художньо-декоративного оздоблення інтер'єру інклюзивного житла	32
2.4.3 Стилiстика, меблі, декор, оздоблювальні матеріали та освітлення інтер'єру приміщення.....	34
Висновок	36
РОЗДІЛ 3. Засоби, прийоми, композиційне рішення художньої роботи	37
1.1 Загальна концепція художньої роботи.....	37
1.2 Обґрунтування композиційного рішення, колористики художньої роботи в матеріалі	38
3.3 Кольорова гама, світло художньої роботи.....	40
3.4 Техніка виконання художньої роботи.....	41
3.5 Художня робота в інтер'єрі інклюзивного житла.....	43
Висновок	44
ВИСНОВОК	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	46
ДОДАТКИ	49

ВСТУП

У часи постійного стресу та метушні кожен прагне повернутися додому і в повній мірі відчувати спокій та затишок. Адже відпочинок і комфорт так необхідні кожній людині.

Багато хто надає особливого значення дизайну інтер'єру свого житла, прагне створити затишний і гармонійний простір, що відображає його індивідуальність і смак. Одним із способів надати своєму інтер'єру затишок і унікальність є художньо-декоративне оздоблення інтер'єру.

Картини – це один з найперших декоративних елементів. Раніше ними прикрашали палаци, садиби і театри, але сьогодні картини та інші декоративні елементи в інтер'єрі набувають актуальності для оздоблення будинків і квартир.

Мистецтво 20 століття характеризується незвичайними концепціями. Сьогодні авангардний живопис з кожним роком знаходять все більше шанувальників. Зрозуміло, чому тенденція поступово змінюється - сучасний ритм життя радикально перевертає наш світогляд, тим самим, і розуміння прекрасного. Такий стиль як кубізм не є виключенням. Проста форма переростає в дивний образ (див. Рис. 1.1). Сьогодні кубізм залишається одним з найпопулярніших напрямків в мистецтві, тиражування якого користується небувалим попитом. Головне-підібрати відповідне полотно, стиль і колір, а потім вибрати вдале місце для майбутньої роботи.

У сучасному дизайні інтер'єру живопис і декоративні елементи відіграють важливу роль, надаючи приміщенню індивідуальність, характер і глибину. Вони здатні створити атмосферу, висловити смак і стиль власника.

Актуальність теми: сучасні картини, скульптури є доречними не тільки у виставковому просторі, інтер'єрах громадських будівель, вони здатні створити приємну та затишну атмосферу у житловому приміщенні. Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру завжди залишається актуальним, оскільки воно дозволяє створити унікальний та оригінальний образ приміщення за рахунок вдалого поєднання всіх складових елементів, в тому числі синтезу мистецтв.

Мета дослідження: визначити стилістику художніх робіт, зокрема графіки і кінетичної скульптури, а також умови їх синтезу у художньо-декоративному оздобленні інтер'єру інклюзивного житла, що забезпечують створення психологічно комфортного, естетично привабливого середовища. Визначити особливості графічної техніки, що підвищує естетичну привабливість приміщення. Загальною метою є створення концепції гармонійного та візуально приємного середовища, яке відповідає нормам інклюзивності.

Об'єктом дослідження виступає художня робота «Очікування», кольорова графіка, акрил, кінетична скульптура «Гра» в матеріалі, а також їх синтез в умовах інклюзивного середовища(житла).

Предметом дослідження виступають особливості сучасних технік, прийомів та методів художньо-декоративного оздоблення інтер'єру. Також стильове, композиційне та кольорове вирішення художньої роботи та скульптури.

Методи дослідження: методи аналізу теоретичних і наукових джерел, зарубіжних та вітчизняних аналогів, узагальнення, синтез висновків і пропозицій, комп'ютерне експериментальне моделювання.

Джерельна базаю дослідження, що дозволила ознайомитись з історією кольорової графіки, проаналізувати загальну періодизацію українського образотворчого мистецтва, визначити теоретичні засади образотворчого мистецтва загалом і даного дослідження, стали роботи наступних авторів:

1. Книга Л. М. Левчук, "Українське мистецтво ХХ століття", в якій аналізуються різні напрями українського мистецтва, включаючи інтер'єрне оздоблення. [39]
2. Т.В Кара-Васильєва, «Декоративне мистецтво України ХХ століття». де описаний розвиток українського декоративного мистецтва протягом ХХ століття, від традиційних народних технологій до сучасних новаторських рішень. [40]
3. Йоганнес Іттен, книга "Мистецтво кольору", є класичним твором з теорії кольору і вплинула на багатьох художників та дизайнерів. Вона детально розглядає принципи кольорових контрастів та вплив кольору на людину.

4. "Декоративне мистецтво" - український журнал, присвячений різним аспектам декоративного мистецтва, включаючи оздоблення інтер'єрів.
5. "Архітектура і дизайн" - видання, яке регулярно публікує статті на тему інтер'єрного дизайну та декоративного оздоблення.
6. "Сучасне мистецтво" - журнал, що висвітлює сучасні тенденції в українському мистецтві, включаючи інтер'єрний дизайн.
7. Стаття Ірини Ковальчук, "Художньо-декоративне мистецтво в інтер'єрі", опублікована в журналі "Образотворче мистецтво".
8. Стаття Олени Щербакової "Традиції оздоблення інтер'єру: історія та сучасність".
9. Сайт Національної академії мистецтв України - має багато публікацій і досліджень на тему українського мистецтва, включаючи інтер'єрний дизайн.
10. Архіви українських університетів - багато університетів мають відкриті архіви наукових робіт та статей на різні теми, включаючи художньо-декоративне оздоблення інтер'єру.

Наукова новизна: розроблено нові методики поєднання статичних і динамічних елементів декору, що покращують взаємодію користувачів з простором та сприяють створенню більш гармонійного інтер'єру.

На прикладі художньо-декоративного оздоблення інтер'єру інклюзивного житла проведено експериментальні роботи з взаємодії різних матеріалів (акрил, дерево) та технік (кольорова графіка, різьба по дереву) для створення кінетичної скульптури «Гра» і художньої роботи «Очікування», що дозволило доповнити знання щодо взаємодії і синтезу творів мистецтва з метою створення психологічно комфортного середовища.

Практична цінність: запропоновані нові рішення, які сприяють створенню більш комфортного та естетично привабливого середовища, що позитивно впливає на емоційний стан мешканців. Результати дослідження можуть бути використані в освітніх програмах для підготовки дизайнерів та архітекторів, а також для розробки методичних рекомендацій з проектування інклюзивних інтер'єрів.

РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади образотворчого мистецтва. Кольорова графіка

Мистецтво, на перший погляд, видається простою наукою, насправді ж має безліч принципів та питань для вивчення. Теоретичні засади образотворчого мистецтва охоплюють різні аспекти, що визначають сутність, функції, методи та принципи цього виду мистецтва. Тому важливо розуміти складові, на які опирається кожен витвір.

Естетика - наука про прекрасне, яке вивчає природу мистецтва, критерії краси, художню творчість та сприйняття. Важливі концепти включають гармонію, пропорцію, симетрію, колорит, і стилістику.

Композиція - принцип організації елементів в художньому творі. Композиційні прийоми включають баланс, ритм, контраст, єдність, акцент і перспективу. Важливі також правила золотого перетину і правило третин.

Кольорознавство - наука про колір, яка вивчає теорію кольорів, їх взаємодію, психологічний вплив.

Матеріали і техніки ключають вивчення різних матеріалів (фарби, полотна, папір, скульптурні матеріали тощо) і технік (живопис, графіка, скульптура, мозаїка, фотографія і інші).

Іконографія - наука про символи та значення образів у мистецтві. Вона допомагає зрозуміти зміст і контекст творів мистецтва, що часто мають культурне або релігійне значення.

Історія мистецтва - вивчення розвитку образотворчого мистецтва від найдавніших часів до сучасності.

Філософія мистецтва вивчає загальні питання, пов'язані з природою мистецтва, його метою і впливом на людину і суспільство. [1]

Ці теоретичні засади допомагають не лише розуміти мистецтво, але й створювати його, забезпечуючи художникам інструменти та методи для вираження своїх ідей і емоцій.

1.1 Історичний досвід створення кольорової графіки

Історія створення кольорової графіки охоплює кілька тисячоліть розвитку технологій та художніх прийомів. Можна виділити основні етапи:

Давній Єгипет. Єгипетська цивілізація відома своїми яскравими та детальними кольоровими зображеннями, які використовувалися для прикраси храмів, гробниць і папірусів. Фрески та настінні розписи єгиптяни широко використовували для оздоблення стін своїх храмів і гробниць. Вони застосовували природні пігменти, змішуючи їх з водою і вапном. [2]

Давня Греція. Грецьке мистецтво мало великий вплив на розвиток кольорової графіки, зокрема через енкаустичний живопис та мозаїки. Енкаустичний живопис передбачав змішування пігментів із розтопленим воском, що дозволяло створювати довговічні та насичені кольорові зображення. Така техніка використовувалася для розпису дерев'яних панелей та скульптур. Мозаїки грецькі художники створювали з дрібних шматочків кольорового скла, каменю чи кераміки. Цей орнамент рикрашав підлоги і стіни будівель

Давній Рим. Римська цивілізація успадкувала багато технік від греків і розвинула власні методи створення кольорових зображень. Римляни активно використовували фрески для декорування стін вілл і громадських будівель. Вони вдосконалили техніку нанесення фарб на мокру штукатурку, що дозволяло створювати стійкі і яскраві зображення. Мозаїки, подібно до грецьких, були поширеним способом прикраси. Вони часто зображували сцени з міфології, природи та повсякденного життя. Відомі римські мозаїки з Помпеї та Геркуланума є прикладами високої майстерності. [3]

Месопотамія. Цивілізації Месопотамії, такі як шумери, вавилоняни та ассирійці, також внесли свій вклад у розвиток кольорової графіки. Використовували кольорові глини для створення табличок з клинописом. Такі таблички часто фарбували природними пігментами. У Месопотамії також створювали скульптури та рельєфи, розмальовані яскравими кольорами, що додавало їм реалістичності та виразності.

Стародавній Китай. Китайська цивілізація славилася своєю витонченою кольоровою графікою, зокрема в живопису на шовку і кераміці. Місцеві художники використовували шовкові полотна для створення детальних кольорових зображень. Вони застосовували мінеральні та рослинні пігменти для досягнення яскравих і стійких кольорів. Китайці відомі своєю майстерністю в глазурованій кераміці, яку розписували кольоровими емаллями. [4]

Таким чином, кожна з цих давніх цивілізацій внесла свій початковий та унікальний вклад у розвиток кольорової графіки, використовуючи різні матеріали та техніки для створення вражаючих зображень, які збереглися до наших днів.

Середньовіччя було часом великих культурних і технологічних змін, що вплинули на розвиток кольорової графіки.

Мініатюри та ілюміновані манускрипти. Ілюміновані манускрипти були важливою частиною середньовічного мистецтва. Вони представляли собою рукописні книги, прикрашені мініатюрами, декоративними заголовками та орнаментами. В ці часи набирають популярності такі матеріали як велень та пергамент. Ці матеріали, виготовлені зі шкіри тварин, використовувалися як основа для написання та ілюстрацій. Художники використовували цінні натуральні пігменти, такі як: ультрамарин, вердігрис, золото та срібло.

З'явилися такі техніки як темпера (пігменти змішували з яєчним білком або жовтком, що давало яскраві та довговічні кольори), позолота (застосовували листове золото для створення сяючих елементів на сторінках). [5]

Вітражі стали одним з найвражаючих досягнень середньовічного мистецтва, особливо в готичних соборах. Кольорове скло виготовлялося шляхом додавання металевих оксидів у розплавлене скло для отримання різних кольорів. Свинцеві перегородки використовувалися для з'єднання шматочків скла в композицію. [6]

Настінні розписи та фрески. Фресковий живопис був поширеним у середньовічних церквах та монастирях.

Buon fresco: фарби наносили на свіжу вологу штукатурку, що дозволяло пігментам проникати глибоко в стіну, забезпечуючи довговічність.

Fresco secco: фарби наносили на суху штукатурку, що було менш довговічно, але дозволяло працювати повільніше і детальніше. [7]

Книжкова ілюстрація. Ілюстровані книги стали важливим елементом середньовічної культури. Стали популярними біблійні сюжети. Ілюстрації в релігійних текстах допомагали пояснювати біблійні історії неписьменному населенню. Книги з ботаніки, медицини та астрономії також часто мали кольорові ілюстрації.

Період Відродження (XIV–XVII століття) був часом значного прогресу в мистецтві, включаючи розвиток кольорової графіки. Основні аспекти кольорової графіки цього часу:

Живопис

Відродження ознаменувалося появою нових технік і матеріалів, які дозволили художникам створювати більш реалістичні та насичені кольорові зображення. Олійні фарби, які змішували пігменти з лляною олією, стали головним нововведенням. Вони дозволяли працювати повільніше, створювати багат шарові композиції та досягати глибоких кольорів. Художники, такі як Ян ван Ейк, Леонардо да Вінчі, Мікеланджело та Рафаель, використовували олійні фарби для створення шедеврів, що відрізнялися високою деталізацією та реалістичністю.

Леонардо да Вінчі був одним із майстрів техніки кьяроскуро, яка дозволяла передавати складні переходи кольору та світла. [8]

Вітражі залишалися популярними, особливо в церковній архітектурі. Завдяки вдосконаленню технологій виготовлення скла, художники могли використовувати більш насичені і різноманітні кольори. Сюжети вітражів стали більш детальними та складними, часто зображаючи сцени з життя святих і біблійні сюжети. [9]

Книжкова ілюстрація та друкарство. Ілюстрація книг та розвиток друкарства привнесли нові можливості для кольорової графіки. Популярність

ілюмінованих манускриптів тривала, хоча друкарство поступово витісняло рукописні книги.

Ксилографія - техніка гравірування на дереві, яка дозволяла створювати багатокольорові відбитки. Книжкові ілюстрації часто використовували цю техніку.

Мідьорит - гравірування на мідних пластинах дозволяло отримувати дуже детальні зображення, які можна було розфарбовувати вручну. Альбрехт Дюрер був відомим гравером, який використовував і розвивав ці техніки. [10]

Вплив наукових відкриттів. Наукові досягнення та нові підходи до вивчення природи також вплинули на мистецтво. Вивчення людського тіла та розвиток лінійної перспективи дозволили художникам створювати більш реалістичні та пропорційні зображення.

Художники почали більш детально вивчати властивості світла та кольору, що дозволило їм більш точно передавати кольорові відтінки та ефекти.

Вплив античного мистецтва. Повернення до античних зразків і відновлення класичних тем також вплинули на кольорову графіку Відродження. Міфологічні та історичні сюжети стали популярними, а античні статуї і фрески служили натхненням для нових творів.

Відродження стало періодом значного прогресу в кольоровій графіці завдяки розвитку технік, матеріалів і наукових знань, що дозволило художникам створювати складні, реалістичні та вражаючі кольорові зображення.

Період Нового часу, який охоплює приблизно з XVII до початку XX століття, був епохою значних змін і інновацій у мистецтві, включаючи розвиток кольорової графіки.

Бароко та Рококо (XVII-XVIII століття)

Бароко відзначався драматичним використанням світла і тіні, насиченими кольорами та динамічними композиціями. Художники, такі як Пітер Пауль Рубенс і Караваджо, використовували яскраві кольори для підкреслення емоційної насиченості своїх творів. Рококо - стиль, що виник у Франції, був легшим і більш декоративним. Його характерні риси включали пастельні кольори, вишукані

орнаменти та ідеалізовані зображення. Франсуа Буше та Жан-Оноре Фрагонар є яскравими представниками цього стилю. [11]

Класичний період (кінець XVIII - початок XIX століття)

Неокласичні художники, такі як Жак-Луї Давід, прагнули відродити ідеали античного мистецтва, використовуючи чіткі лінії, гармонійні кольори та класичні теми. Гравюри цього періоду часто відзначалися точністю та детальністю. Вони слугували важливим засобом для розповсюдження ідей та образів класичного мистецтва. **Романтизм** (кінець XVIII - середина XIX століття). Основою цього періоду були емоційність і експресія. Художники-романтики, такі як Йоганн Генріх Фюслі та Вільям Тернер, використовували насичені, яскраві кольори для вираження сильних емоцій та драматичних сюжетів. Тернер відомий своїми атмосферними ефектами та експериментами з кольором і світлом. [12]

Реалізм і Імпресіонізм (XIX століття)

Художники-реалісти, такі як Гюстав Курбе, прагнули точно зображати реальність без ідеалізації. Вони використовували природні кольори і деталі, щоб передати буденне життя. Митці зосереджувалися на передачі моментальних вражень від світла і кольору. Вони використовували швидкі мазки та чисті, яскраві кольори. Часто працювали на відкритому повітрі, що дозволяло їм експериментувати з ефектами природного освітлення.

Літографія стала популярною у XIX столітті. Вона дозволяла створювати яскраві кольорові відбитки і використовувалася такими художниками, як Анрі Тулуз-Лотрек, для створення плакатів і афіш. Також, з'явилися перші кольорові фотографії, для цього використовували зерна крохмалю, пофарбовані в різні кольори, для отримання кольорових зображень. [11]

Період Нового часу приніс багато технічних і художніх інновацій у кольоровій графіці, що дозволило художникам експериментувати з новими стилями, техніками та матеріалами, створюючи багатогранні та емоційно насичені твори.

Сучасний період кольорової графіки (початок ХХ століття до сьогодні) характеризується величезним різноманіттям стилів, технік та технологій. Цей період відзначається стрімким розвитком як традиційних методів, так і цифрових інновацій.

Кубізм виник на початку ХХ століття, приблизно в 1907-1908 роках. Цей художній напрямок був започаткований в основному завдяки роботам Пабло Пікассо та Жоржа Брака. **Пікассо** створив багато знакових робіт у цьому стилі. Декілька ключових творів:

1. "Авіньйонські дівчата" (1907). Ця картина вважається раннім прикладом кубізму. Вона демонструє використання геометричних форм для зображення людських фігур. Пікассо зображує п'ять жінок у стилі, що нагадує африканське мистецтво, яке сильно вплинуло на його роботу в цей період. Ця картина стала проривною, відходячи від традиційного реалізму до абстракції (див. Рис. 1.2)

2. "Портрет Дори Маар" (1937). Використання розбитих, кубічних форм і яскравих кольорів для зображення обличчя. Портрет коханої Пікассо, зображеної з численних перспектив одночасно. Розширення меж портретного живопису, поєднання емоційного змісту з формальними експериментами.

Жорж Брак - співзасновник кубізму, також зробив значний внесок у розвиток цього стилю. Відомі роботи:

1. "Будинки в Естаці" (1908). Використання приглушеної палітри та геометризація будівель. Зображення міського пейзажу через прості форми. Початок аналітичного кубізму, де об'єкти аналізуються та розбиваються на складові частини.

2. "Музичні інструменти" (1912). Колаж, газетних вирізок і текстурованих поверхонь. Зображення музичних інструментів через комбінацію різних матеріалів. Перехід до синтетичного кубізму, де комбінуються різні медіа. [13]

Названі художники стали засновниками нового стилю, що характеризувався використанням геометричних форм та розчленуванням об'єктів на абстрактні, часто кубічні форми. Вплив кубізму був значним і поширився на різні види мистецтва, включаючи живопис, скульптуру, літературу та навіть музику. Кубізм

— це авангардний художній напрямок, який значно вплинув на мистецтво. Основні техніки кубізму включають:

Фрагментація: об'єкти розділяються на геометричні форми та фрагменти. Художники зображували предмети так, ніби вони складаються з багатьох плоских поверхонь або кубів. Замість однієї фіксованої точки зору, художники зображували об'єкт з різних ракурсів одночасно. Це створювало ефект багатогранності й надавало зображенням більшої глибини та динамізму. Художники спрощували реальні форми до основних геометричних елементів, таких як куби, циліндри, конуси і сфери. Також, кубісти часто використовували техніку колажу, додаючи до картин елементи газет, шпалер та інших матеріалів, щоб створити багатопланові, текстурні композиції. На ранніх етапах розвитку кубізму художники часто використовували монохроматичні або приглушені кольори, щоб зосередитися на формі та структурі об'єктів, а не на кольорі.

Аналітичний кубізм - це перша фаза кубізму, в якій художники розкладали об'єкти на дрібні геометричні фрагменти, часто використовуючи обмежену кольорову палітру. Синтетичний кубізм (після 1912 року) - у цій фазі художники почали комбінувати різні матеріали, використовувати яскравіші кольори та простіші форми, створюючи колажі та більш декоративні композиції. [14]

Ці техніки дозволяли художникам кубізму створювати складні та багатопланові роботи, які радикально відрізнялися від традиційного реалістичного зображення.

Абстракціонізм. Василь Кандинський, один із піонерів абстракціонізму, вважав, що кольори мають глибоке духовне значення. Казимир Малевич, засновник супрематизму, використовував прості геометричні форми і чисті кольори для створення абстрактних композицій.

Оп-арт зосереджувався на оптичних ілюзіях, використовуючи контрастні кольори та геометричні візерунки для створення враження руху та глибини.

Абстрактний експресіонізм

Джексон Поллок та Марк Ротко — абстрактні експресіоністи використовували великі полотна і експериментальні техніки для вираження емоцій.

Ротко використовував великі, м'яко окреслені кольорові поля для створення глибоких емоційних ефектів. [15]

Цифрова графіка. Розвиток комп'ютерних технологій призвів до появи цифрового мистецтва. Програми, такі як Adobe Photoshop та Illustrator, стали інструментами для створення та редагування зображень. З розвитком програмного забезпечення для 3D-моделювання (наприклад, Blender, Maya) з'явилися нові можливості для створення складних тривимірних кольорових композицій.

Вплив Інтернету та соціальних мереж. Інтернет і соціальні мережі дали змогу художникам ділитися своїми творами з глобальною аудиторією, що сприяло появі нових тенденцій і стилів. Платформи, такі як Instagram і Behance, стали важливими для просування і продажу цифрового мистецтва.

Сучасний період кольорової графіки відзначається розмаїттям і динамізмом. Поєднання традиційних методів з новими технологіями дозволяє художникам безмежно експериментувати та розширювати межі кольорового мистецтва.

1.2 Еволюція кольорової графіки в українському мистецтві

Еволюція кольорової графіки в українському мистецтві включає в себе широкий спектр культурних та соціальних змін. Від початкових часів, коли картини слугували переважно декоративно-прикладним цілям у хатах та церквах, до сучасних днів, коли вони втілюють в собі як високе мистецтво, так і вираження особистого стилю та смаку, цей вид мистецтва відзначається різноманітністю стилів, технік та ідей.

Традиційні народні мотиви: українська кольорова графіка має свої корені у народних ремеслах, таких як писанкарство (розписування писанок), розписи на дереві, тканинах та кераміці. Ці мотиви відображали традиції, обряди та символіку українського народу.

Вплив іконопису: великий вплив на розвиток кольорової графіки в Україні мав іконопис. Ікони, які прикрашали храми, використовували барвисті палітри та деталізовані зображення, що надихали художників на використання подібних елементів у своїх творах.

Художні школи: у різних історичних періодах формувалися художні школи, які впливали на розвиток кольорової графіки. Кожна школа мала свої особливості в застосуванні кольору та композиції. У відомих іконописних школах Київської Русі митці використовували картини для прикрашення церковних інтер'єрів, втілюючи в них релігійні мотиви та символіку. Пізніше, у період бароко та рококо, картини стали більшими, багатшими на деталі й часто прикрашали палаци та помісця заможних шарів суспільства. [16]

Модерн та авангард: у 20 столітті українські художники активно впроваджували новаторські ідеї та техніки у свої роботи. Вони експериментували з яскравими кольорами, абстрактними формами та сюрреалізмом, що призвело до появи цікавих робіт. У 19-20 століттях з'явилися художники, такі як Тарас Шевченко та Іван Шиска, які активно використовували картини для вираження національної та соціальної ідентичності українського народу.

Сучасність: сьогодні українські художники продовжують експериментувати з кольоровою графікою, використовуючи різні техніки та

матеріали, від класичних акварелей та олійних фарб до цифрових медіа та інсталяційного мистецтва. У сучасних інтер'єрах українських будинків можна побачити різноманіття стилів та технік, від класичних до сучасних абстракційних рішень. Картини в інтер'єрі стали не лише елементом декору, але й способом вираження особистого стилю та смаку власника приміщення. Кольорова графіка в українському мистецтві продовжує еволюціонувати, відображаючи зміни у суспільстві, технологіях та індивідуальному вираженні митців.

У жанрі кольорової графіки працювали багато відомих українських художників, вони використовували різноманітні техніки та підходи до створення своїх творів. Серед найвідоміших митців цього жанру:

1. **Олександр Глущенко** — український майстер, відомий своїми кольоровими літографіями та графічними роботами, які відображали українську культуру, історію та етнографію.
2. **Марія Приймаченко** — українська художниця, яка працювала у жанрі кольорової графіки. Її роботи вражають барвистістю та фантазією, вони часто зображують тварин та сюжети з народних казок.
3. **Георгій Нарбут (1886-1920)** — один з найвідоміших українських графіків. Його роботи вирізняються високою технічною майстерністю та використанням кольору, особливо у книжковій ілюстрації та плакатах. Його стиль поєднував елементи модерну та традиційного українського орнаменту.
4. **Василь Кричевський (1873-1952)** — художник, архітектор, графік. Він активно працював у різних жанрах і техніках, включаючи кольорову графіку. Його роботи часто натхнені українським фольклором та історією.
5. **Микола Самокиш (1860-1944)** — художник і графік, який також робив значний внесок у розвиток кольорової графіки в Україні. Його роботи відзначаються динамікою і живістю, з використанням кольору для передачі настрою і емоцій. [17]

Ці художники та багато інших заклали основу для розвитку кольорової графіки в Україні, експериментуючи з техніками та стилями, що дозволило наступним поколінням митців розвивати та вдосконалювати цей напрям.

1.3 Тенденції розвитку сучасного мистецтва кольорової графіки у стилістиці кубізму.

Кольорова графіка залишається актуальним напрямом в українському мистецтві завдяки своїй гнучкості, виразності та здатності адаптуватися до сучасних технологічних змін і соціальних потреб. Аспекти, які роблять цей стиль актуальним і популярним в Україні сьогодні:

Традиція та сучасність: українські митці часто поєднують традиційні елементи з сучасними техніками та матеріалами. Це дозволяє зберігати культурну спадщину, одночасно впроваджуючи інновації. Такі роботи привертають увагу як національних, так і міжнародних глядачів, які цінують глибину та багатошаровість таких творів.

Символізм і наратив: кольорова графіка дозволяє художникам передавати складні наративи та символи через багатство кольорів та деталей. Це особливо важливо в українському контексті, де історичні, культурні та політичні теми часто стають центральними у творчості митців.

Технічний розвиток: сучасні технології, такі як цифровий друк, дозволяють художникам експериментувати з новими форматами та методами. Це робить кольорову графіку доступнішою для широкої аудиторії та полегшує її розповсюдження через інтернет та соціальні мережі.

Комерційний потенціал: кольорова графіка має великий комерційний потенціал. Її використовують у дизайні, рекламі, видавництві, що сприяє популяризації цього стилю. Українські графіки співпрацюють з міжнародними брендами та виставками, що також сприяє визнанню на світовій арені.

Освітні програми та інституції: багато українських художніх навчальних закладів приділяють велику увагу графічному мистецтву. Це забезпечує постійний приплив молодих талантів, які приносять свіжі ідеї та підходи до кольорової графіки.

Культурні події та виставки: в Україні регулярно проводяться виставки, фестивалі та ярмарки, де художники мають змогу представити свої роботи. Це

сприяє обміну досвідом і популяризації кольорової графіки серед широкої аудиторії.

Можна виділити наступні періоди розвитку українського мистецтва кольорової графіки:

Історичні корені: починаючи з кінця XIX століття, коли такі митці, як Георгій Нарбут та Василь Кричевський, заклали основи кольорової графіки, цей жанр поступово розвивався та набував популярності.

Радянський період: у радянські часи кольорова графіка використовувалася в пропагандистських цілях, що сприяло її широкому розповсюдженню. Хоча багато робіт мали обмежений ідеологічний зміст, художники змогли розвивати свої технічні навички та експериментувати з кольорами.

Період незалежності: після здобуття незалежності в 1991 році українські митці отримали більше свободи для творчості. Це дало новий імпульс для розвитку кольорової графіки, зокрема, через звернення до національних мотивів та історії. [18]

Сучасні тенденції: з розвитком цифрових технологій і глобалізації українські графіки активно використовують інтернет для популяризації своїх робіт. Це дозволяє їм залучати нові аудиторії і брати участь у міжнародних проектах.

Серед сучасних художників, які працюють у жанрі кольорової графіки або кубізму, адаптуючи ці стилі до сучасних тенденцій і контекстів, можна виділити наступні імена:

Олег Денисенко - відомий український графік та художник. Його роботи часто поєднують елементи кубізму та кольорової графіки, створюючи складні композиції з детально опрацьованими фігурами. Використовує багатопланові техніки та кольорові акценти, створюючи образи, які поєднують традиційні мотиви з сучасними художніми прийомами.

Євген Паперний - український художник, який працює у різних жанрах, включаючи кубізм та кольорову графіку. Його роботи часто характеризуються

яскравими кольорами та геометричними формами, що нагадують техніки кубізму. Паперний також використовує колаж та змішану техніку.

Олександр Йортбурт - один з найвідоміших сучасних українських художників. Хоча його роботи охоплюють багато стилів, деякі з них демонструють вплив кубізму та графічних технік. Комбінація абстрактних форм, яскравих кольорів та багат шарових композицій.

Алла Горська була однією з ключових фігур українського неофіційного мистецтва середини ХХ століття. Хоча вона більше відома як монументалістка, її графічні роботи, що складаються з символічних та абстрактних композицій, геометричними формами і яскравими кольорами також демонструють вплив кубізму (див. Рис. 1.3.1).

Андрій Сагайдаковський – сучасний український художник, чия творчість також включає елементи абстракції та кубізму. Використовує багат шарові техніки, геометричні форми та яскраві кольори. [19]

Названі художники продовжують розвивати традиції кубізму та кольорової графіки, адаптуючи їх до сучасних умов та культурного контексту України. Їхні роботи демонструють багатогранність та глибину цих стилів, збагачуючи сучасне українське мистецтво.

Сучасне мистецтво охоплює різноманітні стилі та підходи, відображаючи багатогранність сучасного світу. Однією з стильових особливостей сучасного мистецтва є експериментальність. Сучасні митці постійно експериментують з новими матеріалами, техніками та формами вираження, прагнучи розширити межі мистецтва. Багато сучасних творів зосереджені на ідеях і концепціях, а не на естетичній красі. Митець прагне донести певне повідомлення чи викликати роздуми у глядача. Також, часто звертаються до соціальних, політичних, екологічних і культурних питань, намагаючись привернути увагу до важливих проблем. Не менш важливим є особистий стиль і бачення митця. Кожен митець прагне створити унікальні роботи, що відображають його або її індивідуальність. [7]

Висновок

Історичний досвід кольорової графіки свідчить про багатогранний та еволюційний процес розвитку цього виду мистецтва. Від перших спроб відтворити кольори на наскельних малюнках до сучасних цифрових технологій, кольорова графіка пройшла довгий шлях, кожен етап якого був позначений суттєвими технічними та художніми досягненнями.

XX століття принесло нові можливості завдяки розвитку хімії барвників та поліграфії. Виникнення цифрових технологій наприкінці століття відкрило безмежні горизонти для художників у поширенні їх творчості.

Можна зробити висновок, що кольорова графіка є динамічною галуззю, яка відображає технічні, культурні та естетичні зміни в суспільстві. Сучасні технології продовжують розширювати межі можливого, дозволяючи митцям створювати ще більш складні та виразні кольорові композиції, зберігаючи при цьому повагу до традицій та історичних надбань минулого.

Сьогодні кольорова графіка інтегрується у різноманітні сфери життя, від мистецтва до реклами і науки, що відкриває нові горизонти для художнього вираження.

РОЗДІЛ 2. Історія та сучасна практика художньо-декоративного оздоблення інтер'єру інклюзивного житла

Шлях художньо-декоративного оздоблення інтер'єру інклюзивного житла не простий, тому що довгий час суспільство не приділяло особливої уваги до цієї проблеми. Це тема, яка поєднує в собі історичний розвиток інтер'єрного оздоблення та адаптацію житлових просторів для людей з різними потребами. Вона охоплює не лише естетичні аспекти, але й психологічне навантаження, функціональні та ергономічні рішення, що забезпечують доступність та комфорт для всіх мешканців.

У період Середньовіччя увага зосереджувалася переважно на естетиці та функціональності для певних соціальних класів. На жаль потреби людей з обмеженими можливостями майже не враховувалися. Тільки у 18-19 столітті з'являються перші спроби адаптації житлових просторів для людей з обмеженими можливостями, хоча такі приклади були поодинокими. Основний акцент все ще робився на декоративних та художніх аспектах інтер'єру. Після Другої світової війни відбувається значний ріст уваги до потреб ветеранів з інвалідністю. З'являються перші дослідження та розробки щодо адаптації житла для людей з фізичними обмеженнями. Від 1990-тих роки до сьогодення дизайн інклюзивного житла активно інтегрує принципи універсального дизайну, які враховують потреби всіх користувачів незалежно від їхніх фізичних можливостей. Використання технологій та інноваційних матеріалів дозволяє створювати функціональні та естетично привабливі інтер'єри.[21]

Інклюзивний дизайн сьогодні є важливою частиною архітектури та інтер'єрного дизайну, оскільки він забезпечує комфортне та безпечне середовище для всіх мешканців, незалежно від їх фізичних можливостей.

2.1 Новітні течії в художньо-декоративного оздоблення інтер'єру

Перед тим як обрати картину, потрібно знати, у якому просторі вона буде знаходитися. Тому, що картина повинна гармоніювати з кольорами стін, меблів та інших елементів декору. Невідповідні кольори можуть створити дисбаланс і зіпсувати загальне враження від картини.

- Інтер'єр і картина мають відповідати одному стилю. Наприклад, абстрактне мистецтво може не підходити для класичного інтер'єру, а барокові картини можуть виглядати недоречно в мінімалістичному просторі.
- Картина повинна мати відповідний розмір щодо стіни та меблів. Занадто велика чи занадто маленька картина може виглядати недоречно.
- Зображення на картині має відповідати загальній атмосфері приміщення. Наприклад, агресивні або похмурі сцени можуть не підійти для спальні чи вітальні.
- Важливо враховувати природне та штучне освітлення. Деякі картини можуть втрачати свою привабливість при неправильному освітленні.
- Картини можуть бути виконані з різних матеріалів (полотно, дерево, метал) і мати різну текстуру, що теж впливає на їх сприйняття в конкретному інтер'єрі. [22]

З огляду на ці фактори, підбір картини для інтер'єру потребує уважного підходу, щоб забезпечити гармонійний та естетично привабливий результат.

Багато дизайнерів зараз використовують такий стиль інтер'єру житла як вишуканий лофт. **Вишуканий лофт** або сучасний лофт є популярним і актуальним стилем з кількох причин: зберігає характерні риси традиційного лофту, такі як відкритий простір, високі стелі, великі вікна, цегляні стіни та індустриальні деталі. Це надає приміщенню унікальний і неповторний вигляд.

Цей стиль вміло поєднує старі елементи з сучасними матеріалами та технологіями. Це створює контраст у приміщенні. Високі стелі та великі вікна забезпечують багато природного світла і відчуття простору, що особливо цінується в сучасних інтер'єрах. Лофт-стиль дає великий простір для вираження індивідуальності через використання унікальних предметів меблів, сучасного

мистецтва та нестандартних декорів. Лофт-стиль часто обирають представники творчих професій, такі як дизайнери, художники та архітектори, що додає цьому стилю додаткової престижності та привабливості [23]. Завдяки цим характеристикам, вишуканий лофт залишається актуальним і популярним вибором для тих, хто цінує унікальний дизайн, простір і світло, а також прагне створити стильне і комфортне середовище.

Скандинавський мінімалізм. Характеристики цього стилю включають в себе світлі кольори, природні матеріали, прості лінії та функціональність, а також дерев'яні меблі, текстильні акценти, достатньо світла та мінімальну кількість декору. Стиль створює відчуття простору, спокою та затишку. В такому легкому інтер'єрі картина або композиція картин, часто виступає в ролі кольорового акценту. [24]

Біофільний дизайн - це технологія, яка включає природу в архітектурні проекти. Головна мета - зблизити природу і людину. Ідея полягає у створенні просторів, які з'єднують два світи та покращують фізичне та психічне благополуччя тих, хто ними користується. Проекти, засновані на цьому типі дизайну, як правило, зменшують стрес, стимулюють творчість, емпатію та багато іншого. І саме тому біофільний дизайн був головним трендом в архітектурі 2023 року. [25-26]

Стиль максималізм включає в себе яскраві кольори, багат шарові текстури, сміливі візерунки та багато декору, таких як картини різної стилістики та тематики, килими з яскравими принтами, еkleктичні меблі, змішування стилів, багаті текстильні матеріали. Це виразний та індивідуальний стиль, який дозволяє висловити особистість через інтер'єр. [27]

Смарт-дизайн - простір, інтегрований сучасними технологіями для підвищення комфорту та функціональності. Інтелектуальні системи управління освітленням, кліматом, безпекою, "розумні" побутові прилади. Підвищення зручності та ефективності використання простору. У такому просторі зазвичай розміщують картини з простих форм, які не беруть на себе багато уваги.

Вінтажний стиль - використання антикварних та ретро-елементів в інтер'єрі. Вінтажні меблі, ретро-декор, пастельні кольори, класичні візерунки.

Вінтаж означає щось колекційне, володарі таких осель приділяють велику увагу художньо-декоративному оздобленню, тому зазвичай це цінні або рідкісні картини. Такий інтер'єр створює ностальгічний та затишний простір з багатою історією.

Етнічний стиль - використання в приміщенні елементів культури різних народів. Наприклад, текстиль з національними візерунками, ручна робота, традиційні матеріали, техніки, орнаменти. Картини в таких інтер'єрах є унікальним та колоритним з глибоким культурним підтекстом.

Сьогодні актуальні картини таких стилів як кольорова графіка, абстрактний експресіонізм, мінімалізм, скандинавський, ботанічний, ретро та вінтаж.

1. **Кубізм** – напрям живопису, який відображає трансформацію всіх живих і неживих об'єктів у геометричні фігури. Художники ХХ століття прагнули відійти від реалістичного зображення і змінювати звичні форми. Однією з найвідоміших кубістичних картин є «Герніка» (див. Рис. 2.2.1) Пабло Пікассо, що демонструє жахи сучасної війни, коли місто можна зрівняти з землею за одну ніч, як сталося з баскським містом Герніка. Пікассо вважав, що кубізм повинен стати мистецтвом, яке показує світ не так, як його бачить художник, а так, як він його мислить. Кубізм перетворюється на своєрідну філософію живопису, що прагне передати справжню сутність речей, а не їх реалістичне зображення. Проте, кубізм не зміг конкурувати з абстрактним мистецтвом і залишився недовготривалою віхою в європейському мистецтві. [28]

2. **Абстрактний експресіонізм** - стиль дозволяє виразити емоції та енергію через форми і кольори, що робить його універсальним для різних інтер'єрів. Він добре поєднується з мінімалістичним дизайном, додаючи яскраві акценти.

3. **Мінімалістичні** картини з простими формами та обмеженою кольоровою палітрою гармонійно вписуються в сучасні інтер'єри, де акцент робиться на простоті та функціональності.

4. **Скандинавський стиль** зосереджений на природних мотивах, світлих тонах і простоті дизайну робить картини в цьому стилі популярними, особливо в інтер'єрах, де важлива легкість та природність.
5. Картини в стилі **ретро або вінтаж** додають інтер'єру ностальгічного шарму та історичної глибини, що приваблює любителів класики і антикваріату.

Ці стилі популярні завдяки їх здатності адаптуватися до різних типів інтер'єру, виразити індивідуальність і створити певну атмосферу в сучасному житловому приміщенні.

2.2 Теоретичні та нормативні засади художньо-декоративного оздоблення інтер'єру по даній темі

Дизайн інтер'єру має враховувати потреби всіх користувачів, включаючи людей з обмеженими фізичними можливостями. Теоретичні та нормативні засади цього підходу базуються на принципах універсального дизайну, доступності та комфорту для всіх. Створюючи інклюзивне помешкання, необхідно враховувати вимоги до розмірів дверних прорізів, висоти меблів, розташування розеток і вимикачів тощо.

Дизайн, що враховує психологічні потреби користувачів, сприяє комфорту та відчуттю безпеки. Це може включати використання кольору, освітлення та матеріалів для створення сприятливого середовища.

Державні будівельні норми (ДБН). В Україні існують нормативні акти, такі як ДБН, що регулюють вимоги до доступності та інклюзивності будівель і споруд.

ДБН В.2.2-40:2018 "Інклюзивність будівель і споруд".

ДБН В.2.2-17:2006 "Будинки і споруди. Житлові будинки. Основні положення".

Доступність і безпека. Вимоги до доступності включають безбар'єрний доступ до всіх приміщень, адекватні розміри та розташування меблів, пристосування для користувачів на візках (див. Рис. 2.2.1), тактильні та візуальні маркування для осіб з порушенням зору. Доступні входи та пересування. Пандуси, широкі дверні прорізи, безбар'єрний доступ до всіх приміщень, ліфти з низькими кнопками та звуковими сигналами.[29]

Зручність у використанні. Регульовані за висотою меблі, зручні ручки та кнопки, використання автоматичних систем управління (наприклад, смарт-систем).

Безпека та орієнтація. Добре освітлені приміщення, контрастні кольори для маркування різних зон, протиковзні покриття, тактильні доріжки.

Санітарні вузли. Поручні, достатній простір для розвороту інвалідного візка, спеціально обладнані душові та туалети (див. Рис. 2.2.2).

Кухня. Широкий простір, ніша для ніг, регульовані за висотою робочі поверхні. Підвісні шафи з автоматичним опусканням. (Рис. 2.2.3)

Рис. 2.2.3 Кухонна система адаптована до потреб людей з обмеженими можливостями. Іспанія 2023
[<https://www.cocinabarcelona.com/modelo/cocina-adaptada-minusvalidos/>]

Декоративні аспекти. Колір та текстури. Використання кольорових контрастів для полегшення орієнтації, уникання сліпучих поверхонь, застосування тактильних матеріалів.

Меблі та аксесуари. Вибір меблів та аксесуарів, що поєднують естетичність із функціональністю та зручністю використання для всіх категорій користувачів.
[30]

Інклюзивний дизайн інтер'єру забезпечує комфорт, безпеку та доступність для всіх користувачів, сприяючи їхній незалежності та підвищенню якості життя.

2.3 Психоемоційний вплив художньої роботи на формування інтер'єру

Картини та інші художньо-декоративні елементи відіграють важливу роль у формуванні інтер'єру житла для людини з інвалідністю, оскільки вони можуть впливати на психоемоційний стан і загальний комфорт мешканців.

Кольори мають сильний вплив на настрій і емоції. Наприклад сині та зелені відтінки заспокоюють, створюють відчуття спокою та безпеки. Жовті та помаранчеві відтінки піднімають настрій, додають енергії. Червоні відтінки можуть стимулювати активність, але в надмірних кількостях можуть бути занадто збуджуючими. Нейтральні кольори бежевий або сірий, створюють збалансовану і гармонійну атмосферу. [31]

Картини з позитивними темами, такими як природа, абстрактні форми, що асоціюються з гармонією, можуть надихати і підтримувати позитивний настрій. Текстури та матеріали також відіграють важливу роль, картини з виразними текстурами або тривимірними елементами можуть додатково стимулювати сенсорні відчуття та створювати додатковий інтерес. Врахування простору для переміщення та розташування картин у місцях, де вони будуть найбільш ефективними для зорового сприйняття. Важливо враховувати індивідуальні смаки та уподобання мешканця щодо стилю, кольору та тематики картин. Наприклад, для людей з порушеннями зору можуть бути корисні картини з високою контрастністю та чіткими формами.

Картини можуть створювати комфорт, сприяти створенню затишного середовища, що допомагає знизити рівень стресу.

Абстрактне мистецтво може стимулювати уяву та креативність, а також надавати інтер'єру сучасного та індивідуального вигляду. Правильний вибір та розташування картин у житловому просторі для людини з інвалідністю можуть значно покращити психоемоційний стан мешканця, створити комфортне середовище. Важливо враховувати індивідуальні потреби та вподобання, а також особливості конкретного простору для досягнення найкращого результату. [32]

2.4 Засоби і прийоми художньо-декоративного оздоблення інтер'єру інклюзивного житла

Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру інклюзивного житла повинно поєднувати естетичні аспекти з функціональністю, враховуючи потреби всіх мешканців, включаючи людей з обмеженими можливостями. Нижче представлені основні засоби і прийоми, що можуть бути застосовані:

1. **Колір і освітлення.** Використання контрастних кольорів для позначення меж, дверей і меблів полегшує орієнтацію в просторі для людей зі слабким зором.
2. **Регульоване освітлення.** Використання диммерів і різних типів освітлення (загальне, акцентне, робоче) дозволяє налаштовувати яскравість відповідно до потреб користувачів.
3. **Антиблікові матеріали.** Використання матеріалів, які не створюють відблиски, щоб зменшити навантаження на зір.
4. **Тактильні поверхні.** Використання різних текстур для підлоги і стін допомагає людям зі слабким зором орієнтуватися у просторі.
5. **Безпечні матеріали.** Використання матеріалів, які не ковзають і легко чистяться, забезпечуючи безпеку і гігієну.
6. **Регульовані меблі.** Стільці, столи, кухонні стільниці, які можна налаштовувати за висотою, дозволяють використовувати їх людям різного зросту і фізичних можливостей. (Рис. 2.4.1)
7. **Ергономічні рішення.** Вибір меблів, які забезпечують комфорт і підтримку, зменшуючи навантаження на тіло.
8. **Мобільні і модульні меблі.** Використання меблів, які легко пересуваються і змінюють конфігурацію, дозволяє адаптувати простір до різних потреб і ситуацій.
9. **Системи "розумний дім".** Використання автоматизованих систем управління освітленням, опаленням, безпекою та іншими функціями, що спрощує життя всіх мешканців.

10. **Безбар'єрне середовище.** Відсутність порогів, широкі дверні отвори, доступні ванні кімнати і кухні.

11. **Чітка навігація.** Логічне і зрозуміле розміщення приміщень і зонування, що полегшує орієнтування. [33]

Інклюзивний дизайн інтер'єру забезпечує не тільки комфорт і безпеку для всіх мешканців, але й створює естетично привабливе середовище, яке враховує різноманітні потреби. Використання сучасних технологій і дизайнерських рішень допомагає зробити житло дійсно універсальним.

Рис. 2.4.1 Система кухонної стільниці «Granberg Sidelift 6400» Швеція, 2023р.
[<https://www.granbergusa.com/help-and-advice/help-and-advice-kitchen-lifting-systems/ada-kitchen1/>]

2.4.1 Вихідні дані, концепція художньо-декоративного оздоблення інтер'єру інклюзивного житла

За основу було взято реальний об'єкт, що знаходиться у м.Черкаси, за адресою вул. Віталія Вергая, 5. (Рис. 2.4.2)

«ЖК Парковий Квартал» - якісний і надійний цегляний будинок, власна інфраструктура в комплексі (магазини, аптеки, салони краси, відділення банків, кур'єрські служби і т.д.): нова концепція житла в європейському стилі (рис. 2.4.3), закритий двір з територією, що охороняється і якісним ландшафтним дизайном. А відмінна інфраструктура навколо комплексу (дитячий садок, школа, ринок, басейн, спортивний клуб, супермаркет). Житловий комплекс оснащений всім необхідним, ліфти та генератори, для комфортного проживання людей з інклюзивними обмеженостями. Тут представлений широкий вибір квартир на будь – який смак з найрізноманітнішими плануваннями-однокімнатні, двокімнатні та трикімнатні квартири з вільним переплануванням. [34]

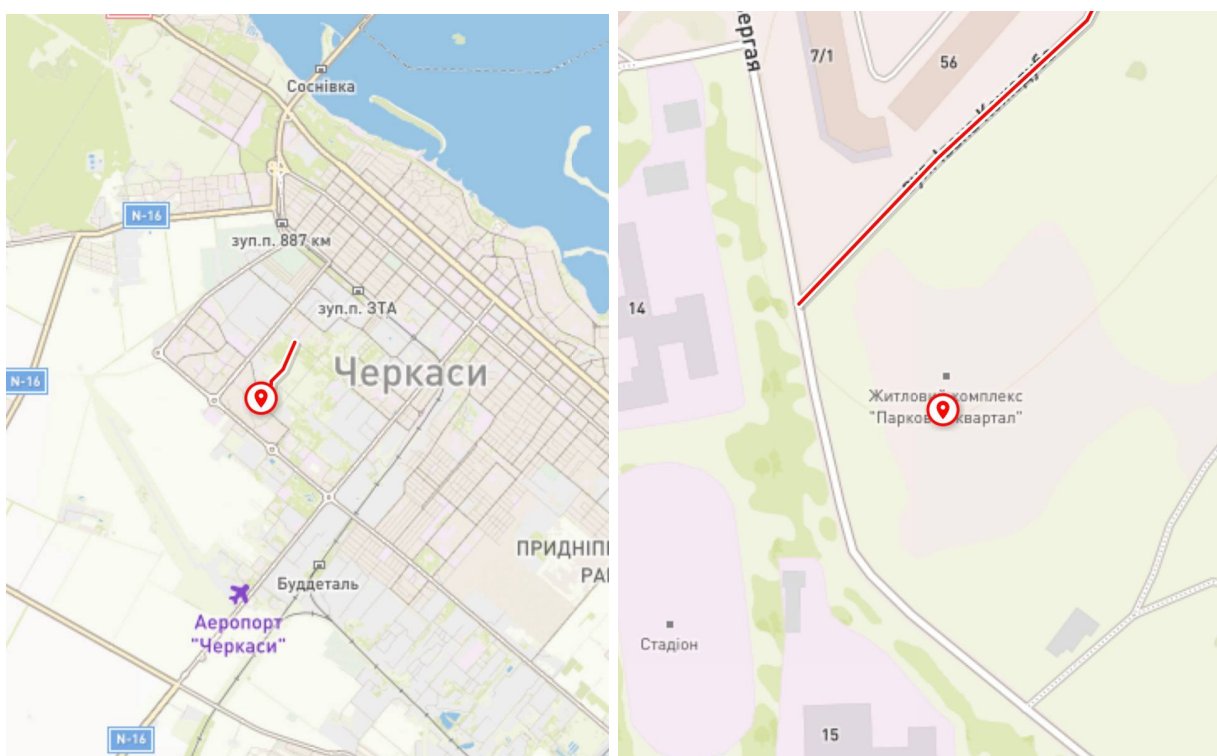

Рис. 2.4.2 Ситуаційний план [<https://pk.ck.ua/>]

Рис. 2.4.3 Проект «ЖК Парковый Квартал» [<https://pk.ck.ua/>]

Рис. 2.4.4 Генеральный план «ЖК Парковый Квартал» [<https://pk.ck.ua/>]

Обрана квартира знаходиться на другому поверсі третьої секції, орієнтація північ (Рис. 2.4.5). Площа розроблюваного приміщення складає 75 м².

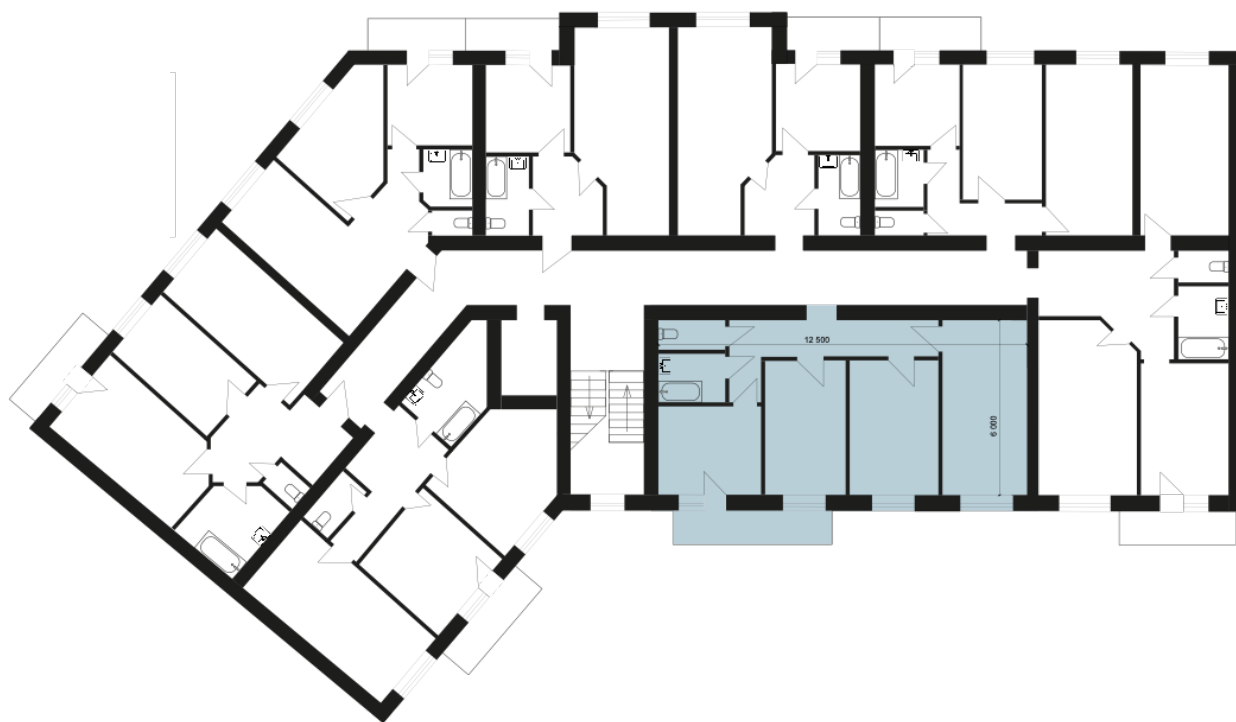

Рис. 2.4.5 План секції з виділеним приміщенням

Концепція. Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру розробляється для подружньої пари архітекторів, де один з членів родини має обмежені можливості. При оздобленні такого інтер'єру потрібно враховувати психологічний вплив на мешканців, вдало підібрати стиль та розміщення об'єктів декоративного та функціонального оздоблення. Проект є цінним у наш не простий час, коли кількість маломобільних груп населення зростає.

2.4.2 Функціонально-планувальне та об'ємно-просторове рішення художньо-декоративного оздоблення інтер'єру інклюзивного житла

Наявність у квартирі людей з обмеженими можливостями визначає головну потребу проекту – створити максимально ергономічний простір, щоб забезпечити комфортне перебування мешканців та запобігти дискомфорту і травм. Організувати зручний доступ до всіх елементів інтер'єру.

Оскільки обраний простір знаходився на етапі будівництва, було прийняте рішення змінити планування запропоноване забудовником (Рис. 2.4.6), для створення максимально комфортних умов для людини з обмеженими можливостями, а саме: створити відкритий простір, який має широкі транзитні зони та хорошу освітленість робочих місць та приміщення, ширина вхідних та міжкімнатних дверей складає 900мм.

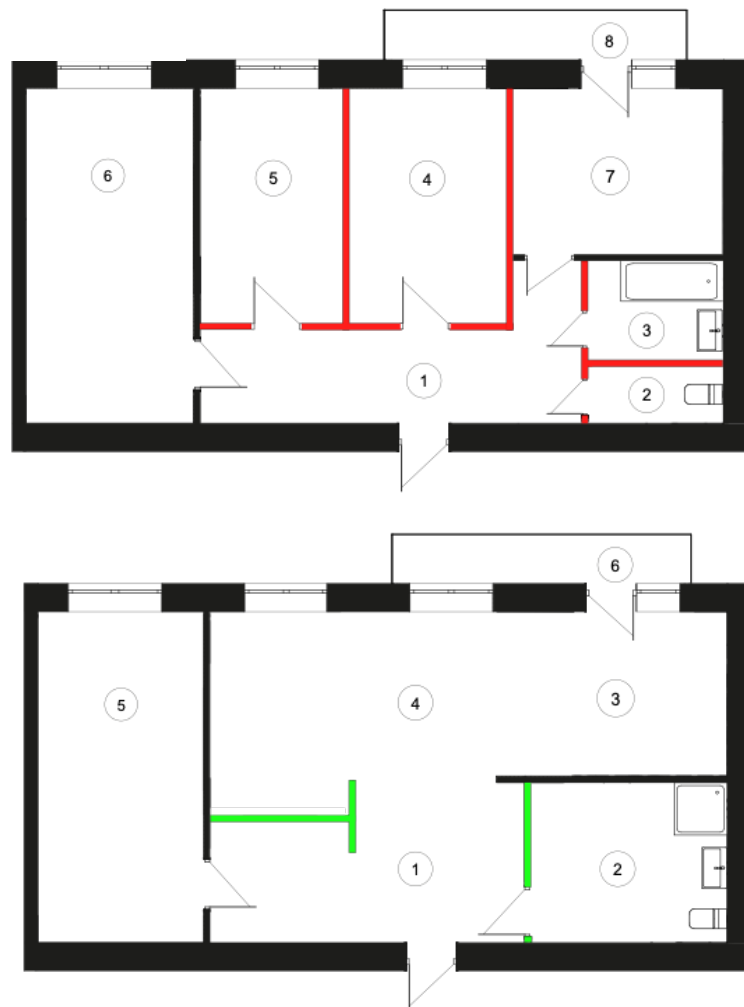

Рис. 2.4.6 Перепланування квартири

Передпокій. Вхідна зона у квартирі добре освітлена сонячним та штучним світлом. Присутні дві великі шафи-купе одна з яких має місце для інвалідного візка а інша місце для сидіння, що значно полегшує комунікацію.

Сан-вузол. Ванна кімната безпечна, зручна та доступна для людини з обмеженими можливостями. Достатньо простору для маневрування, широкі двері. Душова кабіна має безбар'єрний доступ(рівна підлога), поручень та душовий стілець. Також міцний поручень встановлений біля туалету та унітаз спеціальної висоти 500мм. Раковина на потрібній висоті та з достатнім простором під нею для заїзду візка. Антикковзке покриття підлоги забезпечить комфорт пересування.

Кухня має відкрите планування, добре освітлене робоче місце, достатньо місця для розвороту інвалідного візка. Монтована кутова кухня, розроблена спеціально для людей з обмеженими можливостями. Обладнання розташоване так, щоб забезпечити зручність, доступність і безпеку.

Вітальня. Простір, у якому мешканці проводять багато свого часу, тому завдання дизайнера було створити максимально функціональний та комфортний простір, де можна відпочивати та працювати, оскільки один з мешканців (який має обмежені можливості) фрілансер, потрібно організувати велику робочу зону з якісним обладнанням. Використання спокійних і нейтральних тонів для стін, меблів та текстилю сприяє розслабленню. Зона вітальні – чудове місце для розташування такого кольорового акценту, як художня робота. Картина в стилі кольорової графіки під назвою “Очікування” чудово вписалася на одну з добре видимих стін. Кінетична скульптура розміщена неподалік, на підставці, що створює додатковий акцент для привернення уваги. Декоративне освітлення в цій зоні забезпечує наявність різних типів освітлення які підійдуть під різний період дня та настроїв.

Спальня. Ліжко є центральним елементом спальні. Важливо розташувати його так, щоб забезпечити зручний доступ з обох боків. Використання вбудованої шафи, консольних тумб та підвісних полицок – забезпечить зручність використання і полегшення прибирання. Шафа має дзеркальні двері для візуального збільшення простору.

2.4.3 Стилiстика, меблi, декор, оздоблювальнi матерiали та освiтлення iнтер'єру примiщення

Дизайн iнтер'єру для людей з обмеженими можливостями не вимагає конкретного стилю, тому оздоблення та стилiстика такого просору може бути вiльною або зосередженою на вподобаннях мешканцiв. **Вишуканий лофт** – це стиль, що вирiзняється поєднанням промислових елементiв з елегантними деталями, надаючи примiщенню сучасного, але вишуканого вигляду, його часто використовують архiтектори у своїх офiсах та квартирах (Рис. 2.4.7). Вiн iдеально пiдходить для тих, хто цiнує сучасний дизайн, зручнiсть i елегантнiсть в кожнiй деталi.

Стиль лофт виник у серединi ХХ столiття у Нью-Йорку, коли закинутi фабрики та складськi примiщення почали перетворювати на житловi простори. [35]

Рис. 2.4.7 Iнтер'єр у стилi вишуканий лофт [https://www.homestratosphere.com/kitchens-bring-together-industrial-loft-and-japandi-design/#google_vignette]

Принципи створення інклюзивного інтер'єру у стилі лофт:

Освітлення. Освітлення у вишуканому лофті відіграє ключову роль у створенні атмосфери. Великі вікна забезпечують природне освітлення вдень, а вночі використовуються стильні світильники. [37]

Матеріали освітлювальних приладів: сталь, алюміній пофарбовані у чорний матовий колір.

Відкритий простір. Мінімум перегородок для легкого переміщення. Безпорогові переходи між кімнатами.

Антиковзкі покриття: використання матеріалів, що запобігають ковзанню.

Регульовані меблі: стільці, столи, ліжка з можливістю регулювання висоти.

Ергономічні рішення: розташування вимикачів, розеток на зручній висоті.

Матеріали: переважає використання природних матеріалів (дерево, метал, бетон). [38]

Сучасні меблі, дивани, стильні металеві та дерев'яні столи. Використання м'яких тканин (пледи, подушки) для додавання затишку. Робоча зона з низькою та широкою поверхнею забезпечить зручності користування для людини на візку.

Використання інтегрованих шафок з механізмами опускання. Великі шафи-купе з легким доступом до всіх речей.

Кольорова гама. Нейтральні тони: сірий, білий, бежевий. Акцентні кольори: глибокий сірий та чорний.

Текстури. Використання як текстурованих(фактурна штукатурка). так і гладких матеріалів.

Декор. Картина, кінетична скульптура, книги, текстиль, рослини.

Висновок

Історія художньо-декоративного оздоблення інтер'єру інклюзивного житла демонструє значний розвиток від традиційних підходів до сучасних інноваційних рішень. З давніх часів люди прагнули створювати естетично привабливі та комфортні простори. Однак лише в останні десятиліття інклюзивність стала одним з важливих аспектів дизайну, що враховує потреби людей з різними фізичними можливостями.

Сучасна практика художньо-декоративного оздоблення інклюзивного житла акцентує увагу на функціональності, доступності, естетиці та створенні психологічно приємного середовища. Використання інноваційних матеріалів, ергономічних рішень і технологій «розумного дому» дозволяє створювати простори, які задовольняють потреби людей з інвалідністю. Важливими елементами сучасного інклюзивного дизайну є безбар'єрність, модульність і універсальність.

Таким чином, історія та сучасна практика художньо-декоративного оздоблення інтер'єру інклюзивного житла відображає еволюцію від суто естетичних підходів до комплексних рішень, що поєднують функціональність, доступність та красу. Це свідчить про зміну суспільних пріоритетів у напрямку більш інклюзивного і толерантного суспільства.

РОЗДІЛ 3. Засоби, прийоми, композиційне рішення художньої роботи

1.1 Загальна концепція художньої роботи

Художня робота «Очікування». Ідея створення художньої роботи «Очікування» з'явилася ще на початку повномасштабного вторгнення. А саме в лютому 2024 року, коли окупанти були на підходах до Києва. Для кожного з нас ця весна пройшла без яскравих кольорів, в темних укриттях. Щоб передати ідею художньої роботи автор звернувся до другого принципу діалектичного матеріалізму, а саме боротьби і співпраці протилежностей, відображається у кольоровій гамі та формах кубізму, яка характеризує напругу та наш внутрішній стан в той період. Тому в роботі відсутні кольори весни (саме основний – зелений), ця пора року зазвичай асоціюється з відродженням та цвітінням. Тому концепція художньої роботи полягає у очікуванні переможної весни і гарних новин для всього населення України. Майбутні мешканці квартири архітектори, тому архітектурна тематика буде доречною у їхньому помешканні. Оскільки один з членів родини має обмежені можливості, художня робота повинна викликати позитивний настрій. На це впливає колір, стилістика та симантичне навантаження твору.

Кінетична скульптура «Гра». Симантичне навантаження кабінетної скульптури «Гра» відображається у кольорі і формах застосованих засобами художньої виразності. В сакральній архітектурі всі форми, котрі мають в плані квадрат, прямокутник, хрест символізують матеріальний світ. Кола, еліпси та кулі символізують духовний світ. Людина, як частка матеріального світу, у процесі життя намагається прагнути до вищого, тому середня частина композиції вирішена в динамічних формах. Кольорове рішення композиції відображає давніший ремісничий прийом у мистецтві, а саме «принцип бутерброда». Чим починається тим і закінчується, це про матеріал або колір, у даному випадку колір. Як писав Шекспір: «Життя – гра, а чоловіки та жінки в ній актори». Тому, для більш широкого розкриття семантики твору застосовується кінематика. Композиція обертається навколо вертикальної вісі, це має і практичне значення бо всю роботу не треба обертати двома руками.

1.2 Обґрунтування композиційного рішення, колористики художньої роботи в матеріалі

Гостьова зона або вітальня є вдалим місцем для розташування художньої роботи з кількох причин. Вітальня зазвичай є центральним місцем у будинку, де проводять час як мешканці, так і гості. Розміщення художньої роботи в цьому просторі дозволяє максимально продемонструвати її. Гостьові зони, як правило, мають більші стіни і відкритий простір, що надає більше можливостей для розміщення великих або кількох художніх творів. Художня робота стане центральним елементом дизайну, навколо якого можна будувати інтер'єр.

Таким чином, вітальня є ідеальним місцем для художньої роботи, оскільки вона поєднує функціональність, естетику в одному просторі.

Кольорова гама картини може викликати у глядача емоції, задавати настрій і визначати фокус. Роботи розміщені у гостьовій зоні. У **художній роботі «Очікування»** використані яскраві кольори для підняття настрою та створення кольорового акценту в інтер'єрі. Робота є достатньо великою, ґрунтований картон розміром 600x800 мм, картина обрамлена у біле паспорту. Здійснений розподіл світлотіні для створення ілюзії об'єму та глибини. Поверхня має акрилову структуру, переважають гладкі елементи з включенням об'ємних мазків у деяких деталях. Виділений композиційний центр – будівля, що змогла вистояти при повномаштабному вторгненні і символізує очікування переможної весни. Асиметричне розташування картини (відносно стіни) додає динаміки та інтересу. Техніка, засоби та прийоми підібрані так, щоб не пригнічувати інтер'єр негативними спогадами, а налаштовувати на позитивне майбутнє.

Скульптура в інтер'єрі може значно змінити атмосферу і підкреслити стиль простору. **Кінетична скульптура «Гра»** складається з таких матеріалів як дерево, пластик, та додаткових елементів. Дерево – теплий матеріал, що вносить в інтер'єр натуральність та затишок. Пластик – сучасний матеріал, що

дає змогу створити різні форми для будь-якого задуму. Великі скульптури створюють акцент у просторі, а малі підкреслюють деталі та вносять різноманітність. Загальний розмір кінетичної скульптури складає 260 мм. Складові: підставка(основа) - тонований ясен 40 мм, середина - клен ясенелистий , куля – ударостійкий пластик діаметром 60 мм пофарбований чорним аерозолем, підшипник.

Загалом, вибір засобів, прийомів та композиційного рішення для скульптури в інтер'єрі залежить від стилю приміщення, функціонального призначення та особистих вподобань.

3.3 Кольорова гама, світло художньої роботи

Художня робота «Очікування» в стилі кольорової графіки виступає як кольоровий акцент в інтер'єрі. Складається з таких контрастних пар як червоний та блакитний, помаранчевий та приглушений синій. Кожен колір у робочому просторі має психологічний вплив на такі якості як продуктивність, концентрація та творчість мешканців.

1. **Червоний** – колір, який підвищує активність та працездатність, проте його концентрація не має бути занадто великою, для запобігання перезбудження мешканців.
2. **Помаранчевий** – теплий та яскравий колір, здатний викликати у людини відчуття затишку та тепла, підвищувати активність та піднімати настрій.
3. **Блакитний** колір в інтер'єрі або художніх роботах асоціюється з спокоєм та миром, оскільки це кольори неба та моря.
4. **Синій** – холодний відтінок спектрального кола, здатний створювати спокійну та ділову робочу атмосферу інтер'єру. Картини холодних відтінків використовують у спальних кімнатах, де атмосфера відпочинку потрібна найбільше. [38]

В кольоровій гамі художньої роботи «Очікування» наявні холодні та теплі кольори, кожен з них вносить свій вклад у її вплив на мешканців.

Скульптура «Гра» побудована на контрастах. **Чорний** включає в собі всі кольори веселки, він привертає увагу швидше за інші кольори, навіть червоний. Основа та вершина виробу має насичений чорний колір, що підкреслює строгість, таємничість. Середина має структуру світлого дерева, що вдало виділяється на фоні чорного кольору.

Контрастні кольори виділяють скульптуру на фоні торцевої стійки, де вона розміщена. В приміщенні використані точкові світильники, правильне освітлення підсилює увагу до робіт та підкреслює форми та кольори та фоні інтер'єру.

3.4 Техніка виконання художньої роботи

Техніка виконання художньої роботи «**Очікування**» поєднує елементи графіки з яскравістю кольорів акрилових фарб. Можна виділити основні етапи виконання роботи:

1. **Концепція, пошук аналогів.**
2. **Начерки, композиційні пошуки.**
3. **Підготовка матеріалів.** Акрилові фарби різних кольорів. Пензлі різних розмірів та форми. Грунтований картон 600x800 мм. Олівець для ескізу. Палітра для змішування фарб. Вода та серветки для очищення пензлів.
4. **Ескіз.** Створення основних контурів зображення олівцем (див. Рис. 3.4.1)
5. **Колір.** Нанесення рівномірного шару фарби починаючи від найсвітліших відтінків до нанесення основних кольорів на великі площі. Використання широких пензлів для великих ділянок і дрібних пензлів для деталей.
6. **Шари.** Фарба наноситься шарами, даючи кожному шару висохнути перед нанесенням наступного. Акрил швидко висихає, тому можна швидко вносити корективи і додавати нові елементи. Це дозволяє досягти глибини кольору і об'єму. Після завершення роботи над теплими відтінками (бежевий, жовтий, помаранчевий, червоний), по такому ж принципу заповнюємо всі блакитні секції (див. Рис. 3.4.2).
7. **Деталізація.** Після того, як основні кольори нанесені, переходимо до нанесення золотої фарби.
8. **Фіксація.** Після перевірки картини на наявність незавершених ділянок або місць, які потребують корекції, картину можна покривати акриловим лаком для захисту від пошкоджень (див. Рис. 3.4.3).

Техніка кольорової графіки акрилом дозволяє експериментувати з кольорами і текстурами, створюючи яскраві та виразні картини.

Створення кінетичної скульптури «Гра» з дерева є складним, але захоплюючим процесом, який вимагає ретельного планування і точності.

1. **Ідея та концепція.** Розробки ідеї для кінетичної скульптури. Як вона буде рухатися і які механізми будуть використовуватися.
2. **Ескізи та креслення.** Перегляд аналогів (див. Рис. 3.4.7) , пошукові начерки (див. Рис. 3.4.4). Створення детальних креслень (див. 3.4.5).
3. **Вибір матеріалів та інструментів.** Був обраний відповідний тип деревини для скульптури.
4. **Інструменти.** В роботі використовувалася бормашина, шарошки різного діаметру, лобзик, наждачний папір, клей для дерева, металева вісь та підшипник для рухомої частини.
5. **Створення окремих елементів.** Створення основних елементів скульптури з деревини за допомогою лобзика. Потім використовувалися бормашина та різці для додавання деталей.
6. **Шліфування.** Щоб виріб був гладким, були відшліфовані всі деталі. Це важливо для правильного функціонування рухомих частин.
7. **Конструювання механізму руху.** Визначалися місця для встановлення осей та підшипників, які дозволять частинам скульптури рухатися. Наступним кроком виступає встановлення підшипників їх на свої місця.
8. **З'єднання деталей.** З'єднання всіх частини скульптури між собою, використовуючи клей (див. Рис. 3.4.6).
9. **Фінальне тестування.** Після завершення було проведено остаточне тестування, щоб переконатися, що всі частини скульптури працюють належним чином.

Кінетичні скульптури з дерева можуть бути надзвичайно складними, тому важливо приділяти увагу деталям на кожному етапі. Використання якісних матеріалів та інструментів значно покращить кінцевий результат.

3.5 Художня робота в інтер'єрі інклюзивного житла

Уявлення про дім у кожного ріне, але для всіх нас це місце, куди завжди хочеться повернутися. Той затишок, який нам пропонує наш дім, складно знайти де інде. Цей комфорт складається з членів нашої родини, предметів побуду та декоративних елементів, які які нас оточують та додають затишку.

Художня робота «**Очікування**» та кінетична скульптура «**Гра**» мають значний вплив на оформлення інтер'єру, створюючи естетично привабливий простір, Також вони додають унікальності та індивідуальності до інтер'єру, роблячи його більш цікавим та особливим. Правильно підібрані мистецькі елементи підкреслюють стиль приміщення.

Мистецтво викликає позитивні емоції, від радості та спокою до натхнення і роздумів. Дослідження показують, що присутність творів мистецтва в домі може знижувати рівень стресу та тривожності, сприяти релаксації та загальному почуттю благополуччя. [39]

Картина та скульптура створюють візуальні фокуси, завдяки чому простір виглядає більш збалансованим і привабливим. Художні роботи, обрані відповідно до особистих вподобань, відображають характер і інтереси мешканців.

Таким чином, художня робота та скульптура не тільки прикрашають житло, але й сприяють створенню гармонійного, психологічно комфортного та затишного простору, що позитивно впливає на життя мешканців.

Висновок

Розділ 3 присвячено аналізу засобів, прийомів створення та обґрунтуванню композиційного рішення художньої роботи, яка інтегрується в інтер'єр інклюзивного житла.

Було окреслено основні ідеї та цілі, які стояли перед автором під час створення художньої роботи. Концепція базується на прагненні забезпечити гармонійне поєднання естетичних та функціональних аспектів, враховуючи потреби різних категорій користувачів, включаючи людей з обмеженими можливостями.

Використання кольору, форми та матеріалів обґрунтовано з точки зору їх впливу на психологічний та емоційний стан мешканців інклюзивного житла.

Вибір кольорової гами та методів освітлення сприяє позитивному сприйняттю простору, що є особливо важливим в інклюзивному контексті.

Синтез. «Очікування» - явище життя, а все життя можна назвати - «Гра», в цій грі є місце і очікуванню. Через різні засоби художньої виразності було виражено аспекти життя.

Загалом, розділ демонструє комплексний підхід до створення художньої роботи, який враховує естетичні принципи художньо-декоративного оздоблення і функціональні потреби інклюзивного житла. Це підкреслює важливість всебічного обдумування кожного елемента художнього твору, щоб забезпечити гармонію, комфорт та доступність для всіх мешканців.

Після виконання двох художніх робіт, стало зрозуміло, що принцип боротьби та єдності протилежностей є дуже дієвим механізмом для розкриття семантики двох художніх робіт.

ВИСНОВОК

Атестаційна робота демонструє комплексний підхід до створення та інтеграції художньої роботи в інтер'єр інклюзивного житла, що полягає у врахуванні теоретичних, історичних та практичних аспектів.

Отже, синтез графіки і кінетичної скульптури у художньо-декоративному оздобленні інтер'єру інклюзивного житла – це інноваційний підхід до створення комфортного та естетично привабливого простору

У сучасному дизайні інтер'єру інклюзивного житла важливу роль відіграє поєднання естетики та функціональності, що сприяє забезпеченню комфортних умов проживання для всіх мешканців, незалежно від їх фізичних можливостей. Одним з інноваційних рішень у цьому контексті є синтез графіки та кінетичної скульптури, що дозволяє створювати унікальні та динамічні простори.

Графічні елементи в інтер'єрі виконують важливу функцію не тільки декоративного оздоблення, а й засобу комунікації. В інклюзивному житлі графіка може використовуватися для створення зрозумілої та доступної навігації, що є особливо важливим для людей з обмеженими можливостями зору або когнітивними порушеннями. Наприклад, кольорові контрасти та чіткі лінії можуть допомогти в орієнтації у просторі, а також створювати відчуття простору та легкості. Такий підхід не тільки покращує естетичне сприйняття інтер'єру, але й підвищує його функціональність, роблячи житло більш доступним та зручним для всіх мешканців. На практиці синтез графіки та кінетичної скульптури можна побачити у різних проектах.

Синтез графіки та кінетичної скульптури в інтер'єрі інклюзивного житла є перспективним напрямком, який поєднує в собі естетику, функціональність та інновації. Такий підхід сприяє створенню комфортного, доступного та привабливого житлового простору, де кожен мешканець може відчувати себе зручно та безпечно. Пройшовши великий процес дослідження, вдалося вдало інтегрувати кольорову графіку та скульптуру у дизайн інклюзивного житла, яке відповідає сучасним вимогам до якості життя та підвищує загальний рівень життя мешканців.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

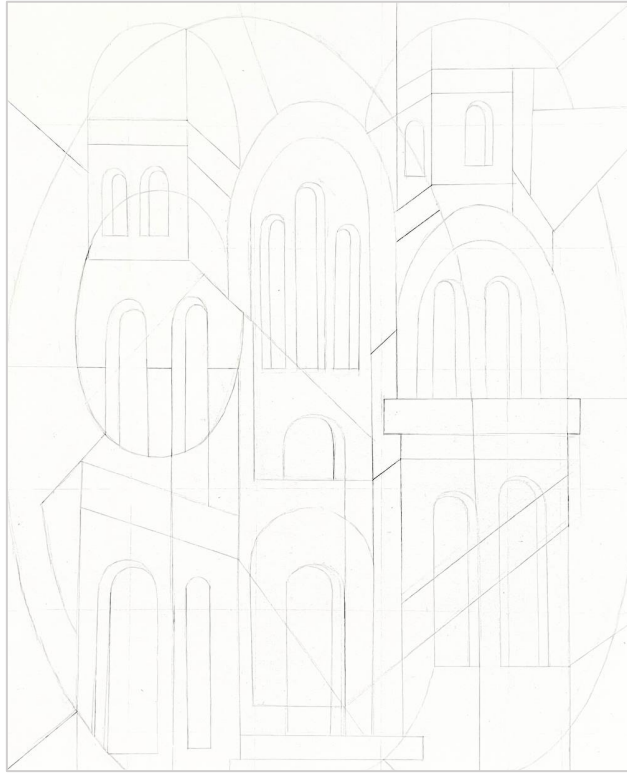
1. Алхутова А. В. та ін. Теоретичні і методичні основи образотворчого мистецтва: Навч. посібник. – К.: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2022
2. Побожій С. І. Історія мистецтва: Навч. видання. Суми. – К.: Сумський державний університет 2021.
3. Історія світової та української культури. - Київ, 2000.
4. Трегубов К. Ю. Навчальний посібник із дисципліни «Історія мистецтв» К. Ю. Трегубов, О. В. Макуха. - Полтава, 2015.
5. Яців Р. Художня культура : навч. посіб. / Р. Яців // Арт клас. - 2009. - Ч. І. - No 3. - С. 1-88.
6. Абрамович С. Д. Церковне мистецтво : навч. посіб. / С. Д. Абрамович. - Київ : Кондор, 2005. - 2016 с.
7. Мистецтво фрески. Конспект лекції, Арт-студія “Ліхтарик” 2017 [Електронний ресурс] / URL : <https://lihtaryk.com.ua/mistecztvo-freski/>
8. Рославець О. М. Живопис епохи Відродження / О. М. Рославець. - Київ, 1983.
9. Семенова В. О. Вітражі. Коротка історія скляного мистецтва. [Електронний ресурс] / URL : <https://www.verbum.com.ua/04/2019/faith-and-beauty/short-history-of-glass-art/amp/>
10. Алтухова А. В., Сорока К. В. Історичні аспекти розвитку художнього оформлення книги та книжкової ілюстрації. - Харків, 2022.
11. Горбач Н. Я, Гелей С. Д. та ін. Художня культура Нового часу. Бароко і класицизм. Підручник з культурології. 2015.
12. Петрів О. В. Образотворче мистецтво : підручник / О. В. Петрів. - Львів : Магнолія, 2018. - 282 с.
13. Дорош А. Ю. Іван Крушельницький. Графіка: Альбом-каталог / А. Ю. Дорош, С. П. Костюк, Л. Крушельницька, І. Крушельницькій.- Львів : Світ, 2004. 43 с.
14. Авраменко О. Мистецтво другої половини 1950-х-1980-х років. Графіка / О. Авраменко // Історія українського мистецтва : у 5 т. / голов. ред. Г. Скрипник; НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. - Київ : [ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України], 2006-2011. - Т. 5 : Мистецтво ХХ століття / [наук. ред. Т. Кара-Васильєва]. - 2007. – 1047 с.

15. Гладун О. Д. Харківська школа графіки (друга половина ХХ століття) : дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.05 / Харківська держ. академія дизайну і мистецтв. Харків : ХДАДМ, 2005.
16. Селівачов М. Р. Роль Василя Парахіна в українському народному мистецтві на межі ХХ і ХХІ століть (до 80-річчя від народження) // Народознавчі зошити (Львів). - 2018. - № 2 (140). - С. 483-493.
17. Резніченко М. Художня графіка. Змістові модулі 1, 2 : навч.-метод. посіб. для студ. художньо-графічних факультетів / М. Резніченко. - Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2011. - 272 с.
18. Чебикін А. Мистецтво графіки в Україні // Укр. АМ: Дослідн. та наук.-метод. пр. 2001. Вип. 8;
19. Сучасні українські художники та скульптори [Електронний ресурс] / URL : <https://kyiv.gallery/hudognyki-skulptory>
20. Yve-Alain Bois, Hal Foster, David Joselit and Rosalind Krauss, Art Since 1900: Modernism, Antimodernism, Postmodernism, New York: Thames and Hudson, 2005, 816 pp.
21. Ірина Ісаченко. Еволюція інклюзивного дизайну [Електронний ресурс] / URL : <https://pragmatika.media/nova-elegantnist-mist-evoljucija-inkluzivnogo-dizajnu/>
22. Байда Артем. Стаття «Картини в інтер'єрі: як правильно підібрати елемент декору?» [Електронний ресурс] / URL : <https://novobudova.com.ua/kartini-v-interyeri-yak-pravilno-pidibrati-element-dekoru/>
23. Шейкіна К. О. Дизайн інтер'єра / К. О. Шейкіна. – Харків: Ранок, 2010. – 160 с.
24. Відмінності між скандинавським стилем та мінімалізмом [Електронний ресурс] / URL : <https://4room.ua/ua/blog/razlichija-dvuh-stilei-skandinavskogo-i-minimalizma/>
25. Лобашук Дмитро Миколайович. Переваги використання біодизайну у дизайні інтер'єру квартири // Науковий керівник: к.т.н., доц. Мацюк Ірина Миколаївна. НТУ «Дніпровська політехніка»
26. Кузнецова І.О., Захарчук В.Л., Використання структури природних форм в об'єктах біодизайну. Теорія та практика дизайну. Київ, 2013. Вип. 4. С. 82-90.
27. Максималізм в інтер'єрі [Електронний ресурс] / URL : <https://4room.ua/ua/blog/maksimalizm-v-interere/>
28. Найпопулярніші стилі живопису [Електронний ресурс] / URL : <https://lihtaryk.com.ua/naypopulyarnishi-stili-zhivopisu/>

29. ДБН В.2.2-40:2018 "Інклюзивність будівель і споруд". / В. Куцевич, В. Губков, Б. Губов, В. Ніжник, канд. тех. наук; Р. Уханський, канд. техн. наук; І. Чернядєв. Вид. офіц. Київ: Держбуд України, 2018. – 49.
30. ДБН В.2.2-15:2019 "Будинки і споруди. Житлові будинки. Основні положення". В. Куцевич, д-р архіт. (науковий керівник); Б. Губов; Т. Іокова; А. Нечепорчук, канд техн. наук; В. Ніжник, канд. техн. наук; Р. Уханський. канд. техн. наук: | Чернядєва. Вид. офіц. Київ: Держбуд України, 2019. – 70.
31. Основи теорії кольору. Навчально-методичний посібник для здобувачів освітнього ступеня бакалавра спеціальності 186 "Видавництво та поліграфія" усіх форм навчання / [Т. І. Веретільник, Л. Д. Мисник, Р. Б. Капітан та ін.]. – Черкаси: Черкас. держ. технол. ун-т., 2020. – 130 с.
32. Абстракціонізм // Літературний довідник / за ред. Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів, В. І. Теремка. — Київ : ВЦ «Академія» 2007. — С. 6-7.
33. Третяк Ю. В. Основи проектування інтер'єру: конспект лекцій / Юлія Вікторівна Третяк. – Київ: Київський національний університет будівництва і архітектури, 2020. – 80 с.
34. ЖК «Парковий квартал» [Електронний ресурс] / URL : <https://pk.ck.ua/>
35. Стаття. Що таке стиль лофт та секрети створення, ідеї [Електронний ресурс] / URL : <https://oakshop.com.ua/blog/loft-style/>
36. ДБН В.2.5-28:2018 Видання. Природне і штучне освітлення / [М. Громадський, Г. Фаренюк, Є. Фаренюк та ін.]. – [Чинний від - 01.03.2019] Вид. офіц. Київ: Укрархбудінформ, 2018. – 132 с. – (Інформація та документація).
37. Дрьомова Л. В. Теоретичні та методичні основи архітектурного проектування. Типологія будівель та споруд / Л. В. Дрьомова. – Харків: ХНАМГ, 2011. – 70 с.
38. Як кольори впливають на людину [Електронний ресурс] / URL : <https://sich.zp.ua/iak-kolory-vplyvaiut-na-liudynu>
39. Чи важливий декор в інтер'єрі [Електронний ресурс] / URL : <https://yvdesign.com.ua/life/dyzayn-interyeru-3>
40. Книга Л. М. Левчук, "Українське мистецтво ХХ століття [Електронний ресурс] / URL : https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/26228/1/V_Zaitceva_V.pdf
41. Книга, З. А. Чегусова і Т. В. Кара-Васильєва. Декоративне мистецтво України ХХ століття: у пошуках "великого стилю". 2005

ДОДАТКИ

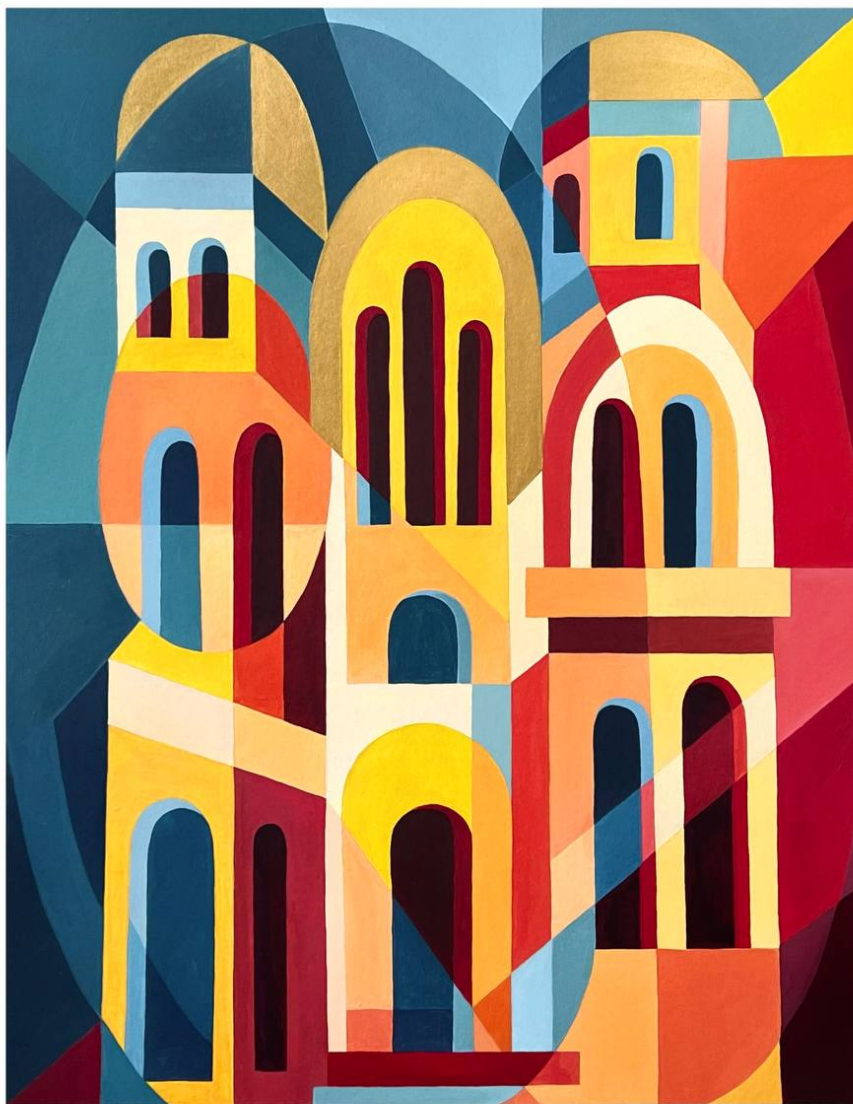
Процес виконання кольорової графіки:

(Рис. 3.4.1 Побудова ескізу на картоні)

(Рис. 3.4.2 Проміжкові етапи вирішення графічної роботи)

(Рис. 3.4.3 Завершена робота «Очікування»)

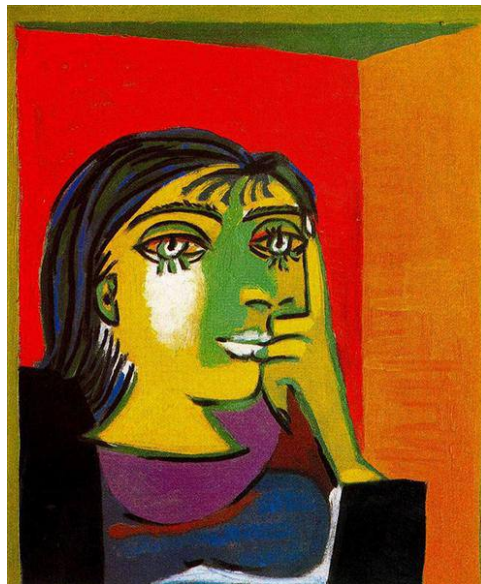

(Рис. 1.1.1 Картина «Dorpskern, 1996» художника Тона Шультена, 1996)
[<https://www.tonschulten.nl/product/zeefdruk-dorpskern-1996/>]

(Рис. 1.1.2 "Авіньйонські дівчата" Пабло Пікассо, 1907)

[<https://www.google.com.ua/amp/s/focus.ua/uk/amp/culture/582191-samaya-skandalnaya-kartina-xx-veka-pochemu-pikasso-9-let-boyalsya-pokazat-avinonskih-devic>]

(Рис. 1.1.3 «Портрет Дори Маар» Пабло Пікассо, 1937)

[<https://www.wikiart.org/uk/pablo-pikasso/portret-dori-maar-1937>]

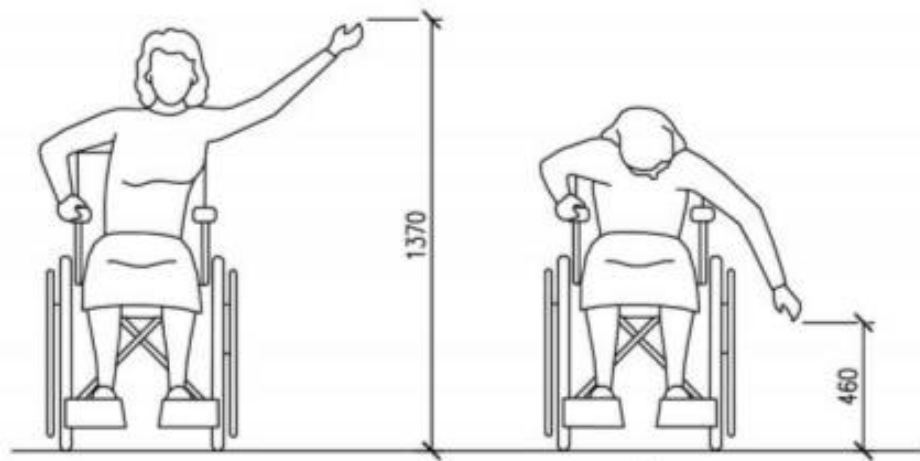

(Рис. 1.3.1 «Гірський пейзаж» Алла Горська, 1970)

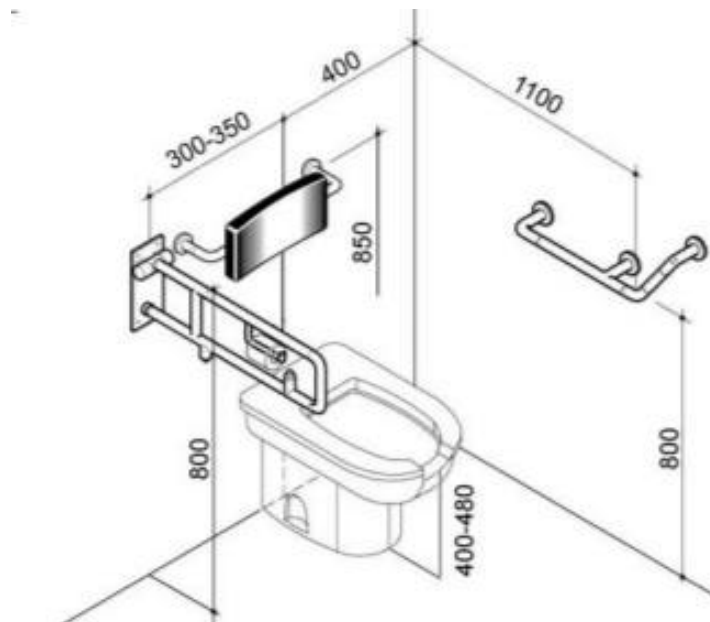
[<https://www.wikiart.org/uk/gorska-alla-oleksandrivna/girskiy-peyzazh-1970>]

(Рис. 2.1.1 «Герніка» Пабло Пікассо, 1937)
[<https://www.wikiart.org/uk/pablo-pikasso/gernika-1937>]

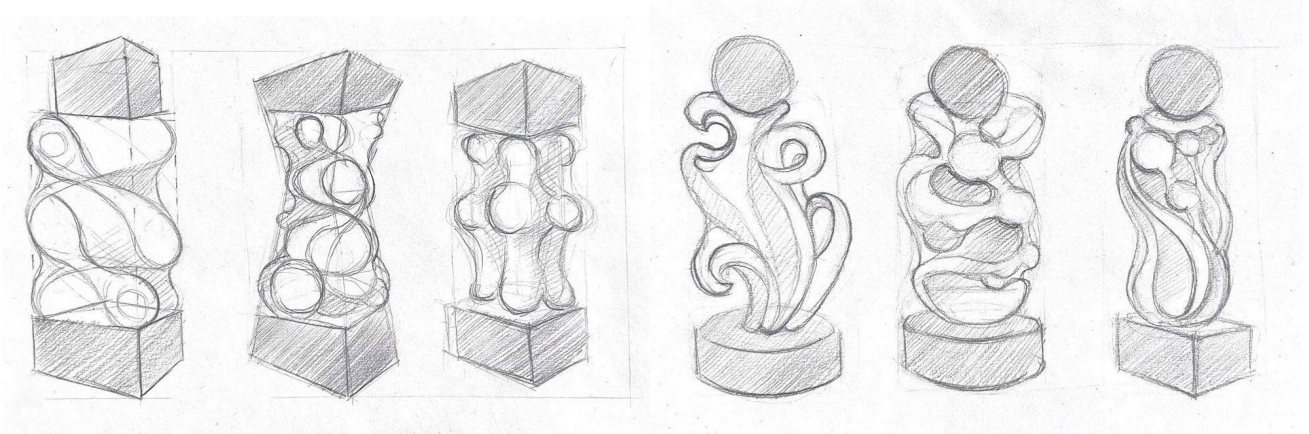

(Рис. 2.2.1 Габарити обладнання)
[<https://anc-project.com/ua/dbn1/dbn-v.2.2-40-2018-inklyuzivnist-budivel-ta-sporud.html>]

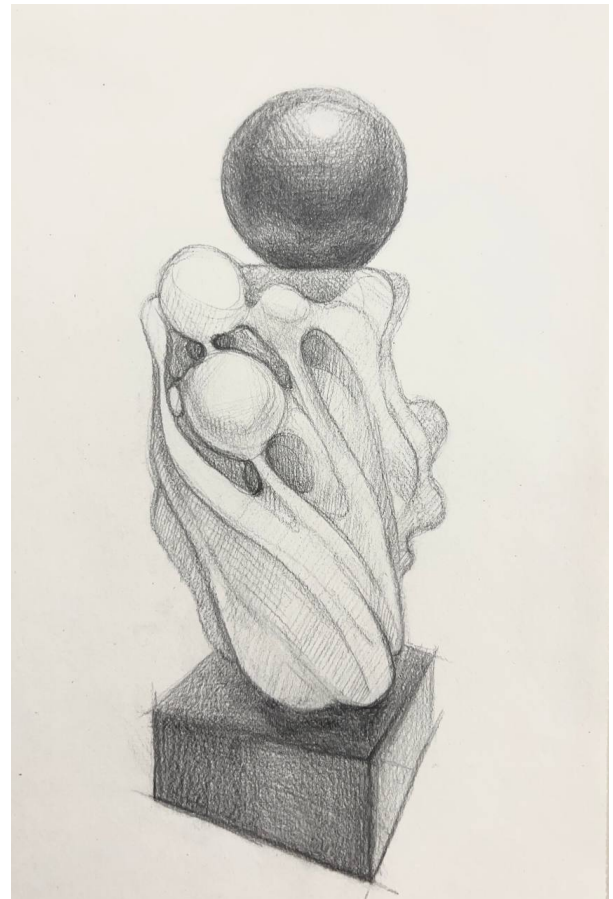
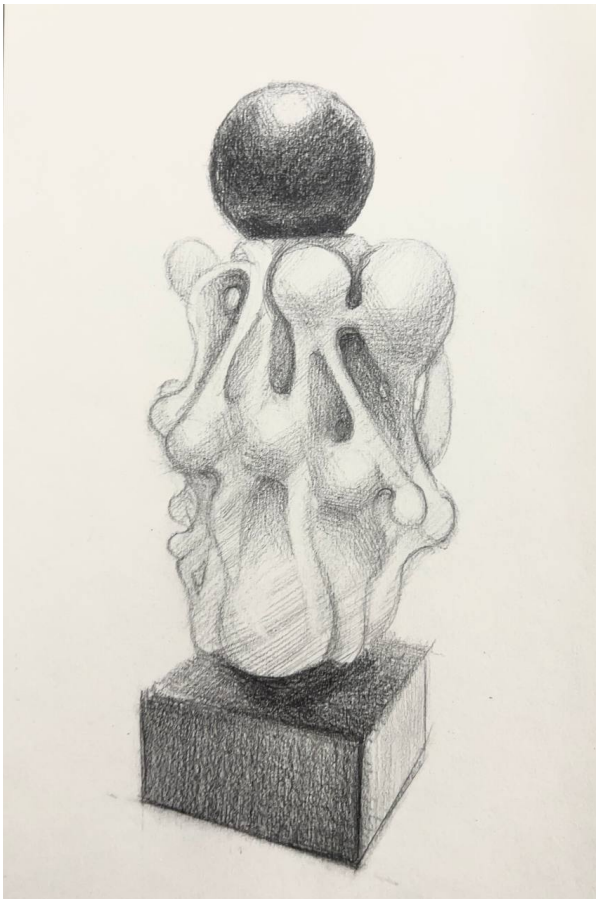

(Рис. 2.2.2 Норми обладнання для інклюзивної особи)
[<https://anc-project.com/ua/dbn1/dbn-v.2.2-40-2018-inklyuzivnist-budivel-ta-sporud.html>]

Скульптурна частина проекту:

(Рис. 3.4.4 Начерки скульптури)

(Рис. 3.4.5 Ескізи скульптури)

(Рис. 3.4.6 Кінетична скульптура «Гра» у різних ракурсах)

(Рис. 3.4.7. Скульптура з американського каштану, Салем Баркер, Іллінойс, 2021)
[<https://collectorsofwoodart.org/artist/portfolio/218/3312>]

(Рис. 3.4.8 Скульптура «Воскова деревина» Ксав'є Пуенте, Бельгія 2015)
[<https://www.behance.net/gallery/24629195/SENSE-TITOL>]

(Рис. 3.4.9 Картина Раджу Кале, Франція 2023) [<https://pin.it/1raq0VwGg>]

(Рис. 3.4.10 Картина «Прощання», Павло Македонський 2020) [<https://kyiv.gallery/en/pavlo-makedonskyi/painting-farewell-14284>]

(Рис. 3.4.11 Картина «Сонце у квітні», Ірина Колесникова» 2022) [<https://www.saatchiart.com/art/Painting-Sun-in-April/>]

Альбом креслень:

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

АТЕСТАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВР
На тему:
«Синтез графіки і кінетичної скульптури у художньо-декоративному
оздобленні інтер'єру інклюзивного житла»

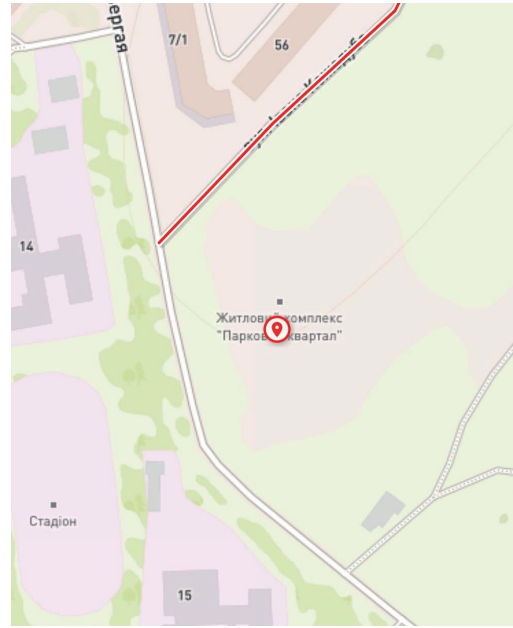
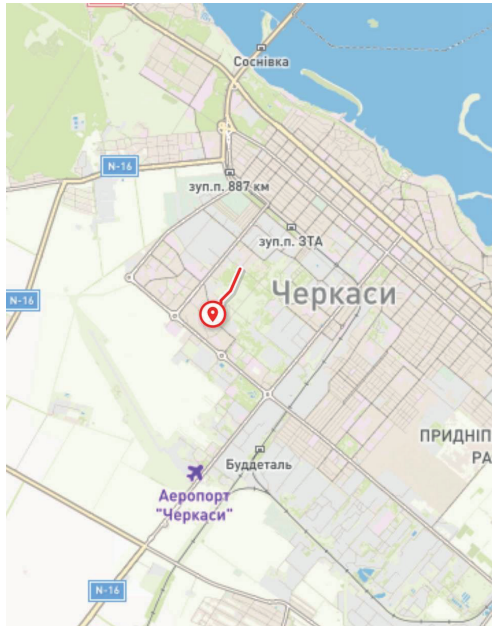
Виконала: студентка групи ОДПМ-20-1
О23 Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація
Пасека Анна Володимирівна

Керівники: доц. Чебурахін М. В. к.т.н., доц. Сафронова О.О

Київ-2024

ЗМІСТ

1. Ситуаційний план.....	03
2. Генеральний план.....	04
3. План секції.....	05
4. План демонтажу та монтажу стін.....	06
5. План меблів.....	07
6. План освітлення та вимикачів.....	08
7. План підлоги.....	09
8. Розгортки стін.....	10
9. Паспорт матеріалів.....	11
10. Художня робота.....	12-13
11. Візуалізації.....	14-18

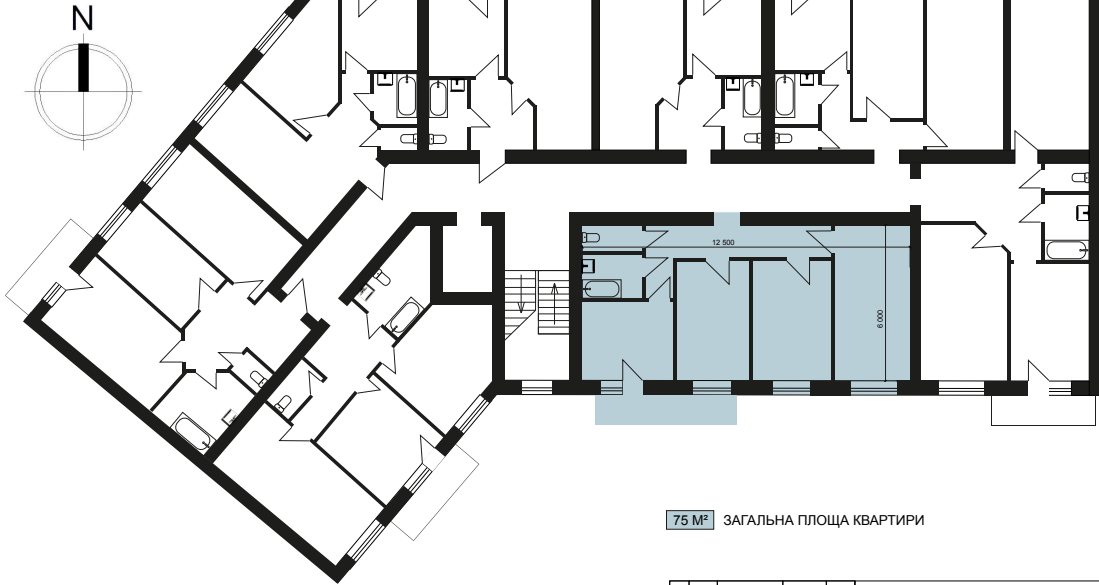

					КНУБА 023 ОДПМ 2024 ОМ-20-1			
					Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру			
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата	Індивідуальне житло	Стадія	Аркуш	Аркуш
						Н	3	18
					Ситуаційний план	Архітектурний факультет		

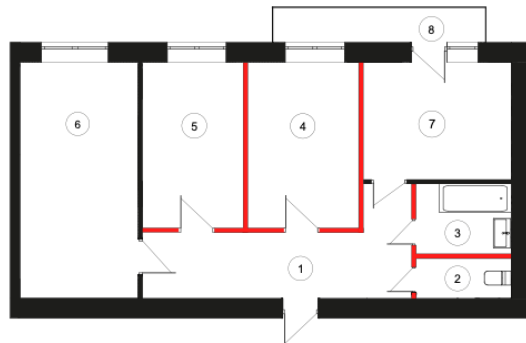
					КНУБА 023 ОДПМ 2024 ОМ-20-1			
					Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру			
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата	Індивідуальне житло	Стадія	Аркуш	Аркуш
						Н	4	18
					Генеральний план М 1:500	Архітектурний факультет		

ПЛАН СЕКЦІЇ

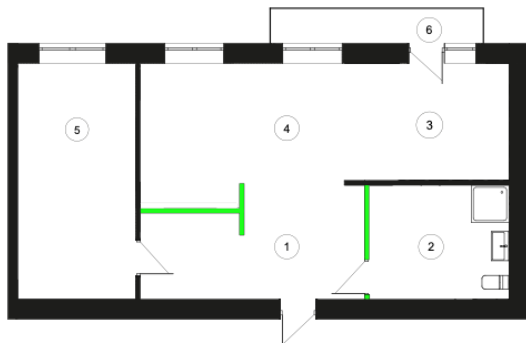
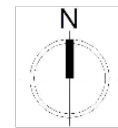
75 М² ЗАГАЛЬНА ПЛОЩА КВАРТИРИ

КНУБА 023 ОДПМ 2024 ОМ-20-1					
Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру					
Зм.	Арх.	№ документа	Підпис	Дата	Стадія
Розробила	Пасєка А.В.				Аркуш
Керівник	Чебуракін М.В.				Н
Н. контроль					5
План секції М 1:100					18
Архітектурний факультет					

ЕКСПЛІКАЦІЯ ПРИМІЩЕНЬ КВАРТИРИ

№	Приміщення	Площа
1	Передпоій	10.70 М²
2	Санвузол	2.25 М²
3	Ванна	4.80 М²
4	Вітальня	13 М²
5	Спальня 1	14.30 М²
6	Спальня 2	18.00 М²
7	Кухня	11.85 М²
8	Балкон	4.20 М²

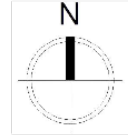
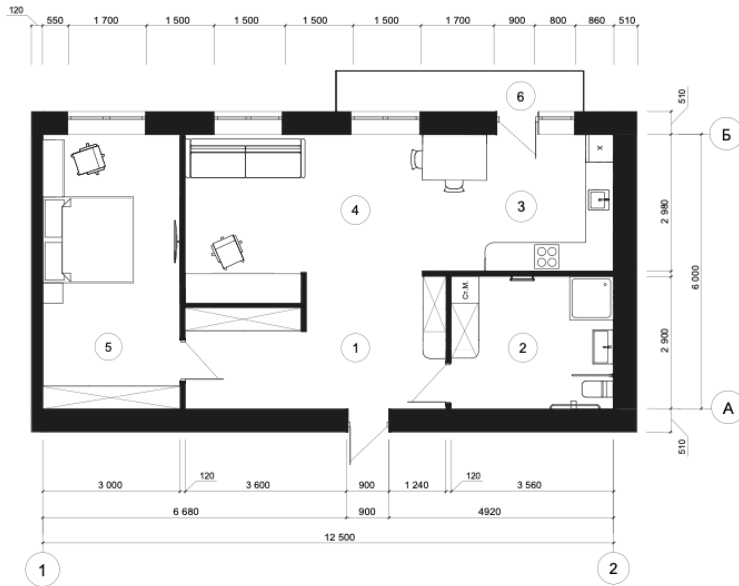
ЕКСПЛІКАЦІЯ ПРИМІЩЕНЬ КВАРТИРИ

№	Приміщення	Площа
1	Передпоій	15.6 М²
2	Санвузол	10.15 М²
3	Кухонна зона	10.85 М²
4	Вітальня	20.4 М²
5	Спальня	18.00 М²
6	Балкон	4.20 М²

- - демонтовані перегородки
- - митовані перегородки

КНУБА 023 ОДПМ 2024 ОМ-20-1					
Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру					
Зм.	Арх.	№ документа	Підпис	Дата	Стадія
Розробила	Пасєка А.В.				Аркуш
Керівник	Чебуракін М.В.				Н
Н. контроль					6
План демонтажу та монтажу стін М 1:50					18
Архітектурний факультет					

ПЛАН МЕБЛІВ М 1:50

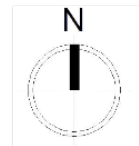

ЕКСПЛІКАЦІЯ ПРИМІЩЕНЬ КВАРТИРИ

№	Приміщення	Площа
1	Передпокої	15.6 М²
2	Санвузол	10.15 М²
3	Кухонна зона	10.85 М²
4	Вітальня	20.4 М²
5	Спальня	18.00 М²
6	Балкон	4.20 М²

КНУБА 023 ОДПМ 2024 ОМ-20-1					
Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру					
Зм.	Арх.	№ документа	Підпис	Дата	Стадія
Розробила	Паска А.В.				Архус
Керівник	Чебуракін М.В.				Архус
Н. контроль					Архус
План меблів М 1:50					Архітектурний факультет

ПЛАН ОСВІТЛЕННЯ ТА ВИМИКАЧІВ М 1:50

ЕКСПЛІКАЦІЯ ПРИМІЩЕНЬ КВАРТИРИ

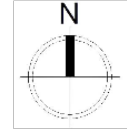
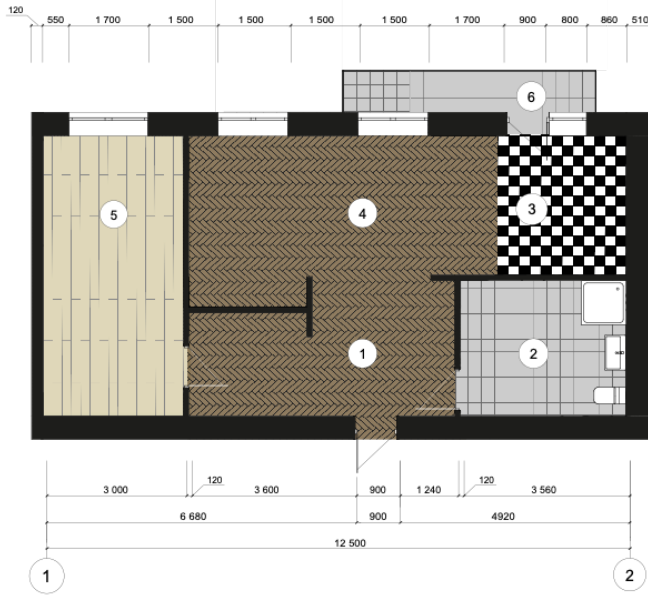
№	Приміщення	Площа
1	Передпокої	15.6 М²
2	Санвузол	10.15 М²
3	Кухонна зона	10.85 М²
4	Вітальня	20.4 М²
5	Спальня	18.00 М²
6	Балкон	4.20 М²

- Вимикач однополюсний для захищеної проводки
- Вимикач двополюсний для захищеної проводки
- Двополюсна штепельна розетка для захищеної проводки
- Блок вимикача і штепельної розетки для захищеної проводки

- Накладний точковий світильник
- Підвісний світильник
- Трековий світильник
- Світлодіодна стрічка

КНУБА 023 ОДПМ 2024 ОМ-20-1					
Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру					
Зм.	Арх.	№ документа	Підпис	Дата	Стадія
Розробила	Паска А.В.				Архус
Керівник	Чебуракін М.В.				Архус
Н. контроль					Архус
План освітлення та вимикачів М 1:50					Архітектурний факультет

ПЛАН ПІДЛОГИ М 1:50

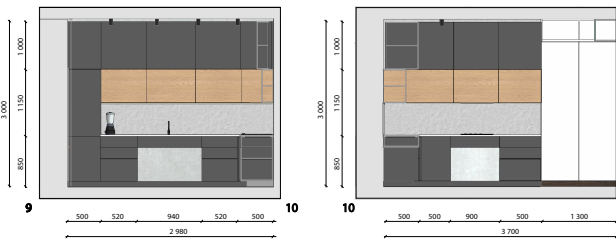
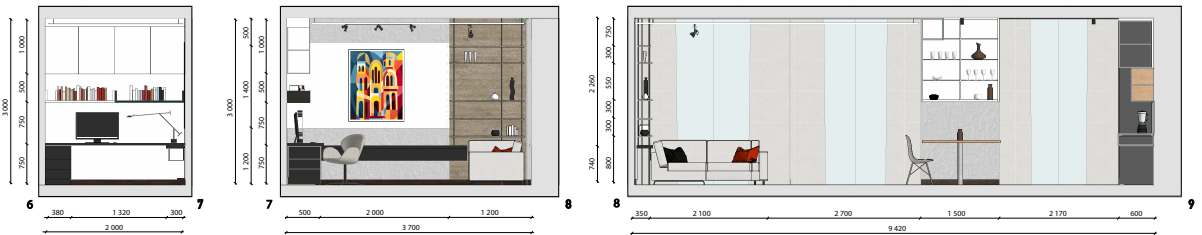
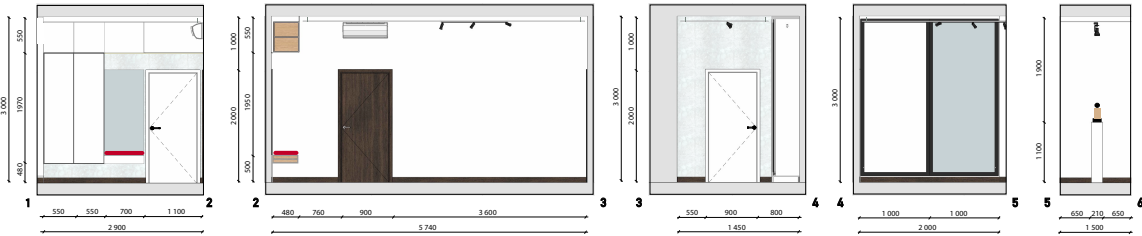

ЕКСПЛІКАЦІЯ ПРИМІЩЕНЬ КВАРТИРИ

№	Приміщення	Площа
1	Передпокої	15.6 М²
2	Санвузол	10.15 М²
3	Кухонна зона	10.85 М²
4	Вітальня	20.4 М²
5	Спальня	18.00 М²
6	Балкон	4.20 М²

- паркетна дошка ялинка, дуб темний
- ламінат, дуб світлий
- плитка шахматка, 200мм x 200мм
- плитка 250мм x 250мм, сіра

КНУБА 023 ОДП/М 2024 ОМ-20-1				
Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру				
Зм.	Арх.	№ документа	Підпис	Дата
Розробила Керівник			Пасєка А.В. Чебуракін М.В.	
Інклюзивне житло			Стадія	Аркуш
			Н	9
План підлоги М 1:50			Архітектурний факультет	

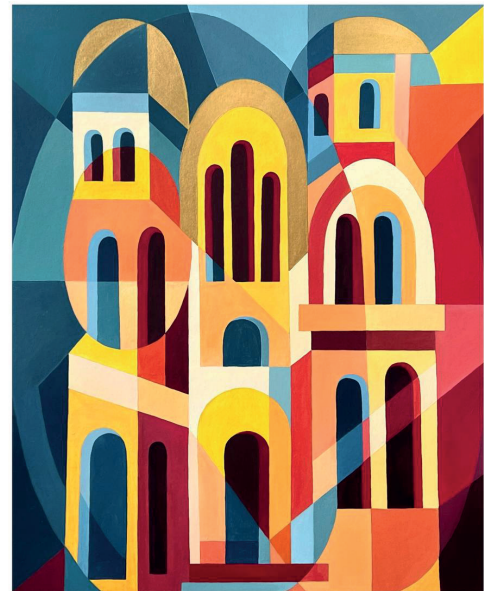

КНУБА 023 ОДП/М 2024 ОМ-20-1				
Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру				
Зм.	Арх.	№ документа	Підпис	Дата
Розробила Керівник			Пасєка А.В. Чебуракін М.В.	
Розробка стін М 1:50			Стадія	Аркуш
			Н	10
			Архітектурний факультет	

Паспорт матеріалів житла

№	Елемент інтер'єру	Матеріал	Колір	Фото	RAL
1	Стіни	Фарба мат.	Білий		9010
2	Стіни	Штукатурка	Св. сірий		7006
3	Стеля	Фарба мат.	Білий		9010
4	Стеля	Бетон	Сірий		7007
5	Підлога	Паркет дуб	Коричневий		8011
6	Підлога	Ламінат	Св. коричн.		1001
7	Підлога	Плитка	Сіра		1019
8	Підлога	Плитка	Біло-чорна		9010 9017
9	Меблі	Текстиль	Білий		9010
10	Меблі	ДСП	Білий		9010
11	Меблі	ДСП	Сірий		9007
12	Меблі	ДСП	Чорний		9017
13	Меблі	Дерево	Бежевий		1001
14	Каркас	Метал	Анарцит		9017
15	Опори	Метал	Анарцит		9017
16	Плінтус	Дерево	Коричневий		8011
17	Обладнання	Метал	Чорний		9017

КНУБА 023 ОДПМ 2024 ОМ-20-1								
Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру								
Зм.	Арх.	№ документа	Підпис	Дата	Стадія	Аркуш	Аркуш	
Розробила:	Пасєка А.В.				Інклюзивне житло	Н	11	18
Керувала:	Чебуракін М.В.							
Н. контроль:					Паспорт матеріалів			Архітектурний факультет

КНУБА 023 ОДПМ 2024 ОМ-20-1								
Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру								
Зм.	Арх.	№ документа	Підпис	Дата	Стадія	Аркуш	Аркуш	
Розробила:	Пасєка А.В.				Інклюзивне житло	Н	12	18
Керувала:	Чебуракін М.В.							
Н. контроль:					Художня робота "Очікування"			Архітектурний факультет

					КНУБА 023 ОДПМ 2024 ОМ-20-1					
					Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру					
Зм.	Арх.	№ документа	Підпис	Дата	Інклюзивне житло			Стадія	Аркуш	Аркуш
Розробила	Пасєка А.В.							Н	13	18
Керівник	Небураки М.В.									
Н. контроль					Кінетична скульптура "Тра"			Архітектурний Факультет		

